

Rederscentrale

Informatieblad DECEMBER 2019

December visserijministerraad

Rederscentrale

**Hendrik Baelskaai 20, bus 0.2
8400 Oostende**

Tel. 059 32 35 03

Fax 059 32 28 04

E-mail: info@rederscentrale.be

Openingsuren:

Maandag t.e.m. vrijdag van 8h00 tot 17h00

Informatieblad van de Rederscentrale

Verantwoordelijke uitgever:

Rederscentrale:
H. Baelskaai 20, bus 0.2
8400 Oostende
Tel. 059 32 35 03
E-mail: info@rederscentrale.be

Hoofdredactie - Emiel Brouckaert (EB)

Redactie:
Zarah Bellefroid (ZB)
Sander Meyns (SM)
Marc Vieren (MV)
Jasmine Vlietinck (JV)

Iedere auteur behoudt de verantwoordelijkheid over de inhoud van zijn/haar bijdrage.

COLOFON

Wenst u ook te adverteren in ons blad? Neem vrijblijvend contact met ons op via bovenstaande gegevens.

DECEMBER 2019

INHOUD

December visserijministerraad	3
Aanloop naar de december ministerraad over TAC's & quota 2020	5
Eindejaarsboodschap Geert De Grootte	7
Eindejaarsboodschap Hilde Crevits	9
Eindejaarsboodschap Carl Decaluwé	12
Brexit update	13
Scheepswerf Bema ziet toekomst visserijsector positief tegemoet	15
Nieuwbouw in stroomversnelling	17
Aanvoer & besomming	19
Quotaruilen 2019	19
Stand der vangsten	20
Innoverend vissen	22
Aandachtspunten van de Rederscentrale	24
Het visserijbeleid van Vlaams minister Hilde Crevits	27
Activiteiten marien afval en circulaire economie	29
Ruimtelijke Ordening	30
SUMARiS Nieuwsbrief 4	32
Marktsituatie in de zeevisserij	36
Vergelijkende zeevisserijstatistiek	38

VISMIJN NIEUWPOORT

SPECIALITEITEN
DAGVERSE GARNALEN
DUURZAAM GEVANGEN VIS
DAGVERSE KUSTVIS

ERKENDE GARNAALZEEF EN
MACHINALE SORTERING VOOR PLATVIS

THUISKOOPSTEEK VAN DE VLAAMSE VISVEILING
MET GUNSTIGE TARIEVEN VOOR REDERS EN VISSERS

STEDELIJKE VISMIJN NIEUWPOORT - vismijn@nieuwpoort.be - tel. 058 22 49 71

"Where will our knowledge take you?"

BMT Belgium NV

Naval architects, technical,
nautical and cargo surveyors
and consultants for marine,
shore based industry and transport

Kapelsesteenweg 286
2930 Brasschaat, Belgium
Tel.: +32 (0)3 664 02 79

antwerp@bmtglobal.com
www.bmt.org/surveys

We keep you fishing

Bruinisse (NL)
Stellendam (NL)
Kilmore Quay (IRL)

PADMOS

Officieel Dealer
Mitsubishi Dieselmotoren

Bezoek/correspondentieadres: Deltahaven 18, Postbus 23, 3250 AA Stellendam (NL)

☎ +31 (0)187 49 80 20 @ info@padmos.nl www.padmos.nl

December visserijministerraad

Naar aanleiding van de uitkomsten van de december Raadsvergadering van de Europese ministers bevoegd voor visserij, gaf de Rederscentrale op 18 december het volgende persbericht uit.

EB ■

Europese ministerraad legt de visserijquota voor 2020 vast.

De Rederscentrale is verheugd over het succes van de inspanningen tot verduurzaming van de Belgische visserij.

Iets na zes uur deze ochtend werd in Brussel tussen de Europese ministers bevoegd voor visserij een akkoord bereikt over de visserijmogelijkheden en de vangstquota 2020 in de West-Europese zeeën. De uitkomsten voor de doelsoorten van de Vlaamse visserij zijn heel positief. Het totale quotum voor tong, dat tot 50% van de omzet van de sector uitmaakt, stijgt met ongeveer 40%. Voor pladijs, de soort die het meest door de Belgische vaartuigen gevangen wordt en op de tweede plaats komt qua omzet, blijft het quotum op hetzelfde niveau.

Het is vooral door kabeljauw, waarvoor de wetenschappelijke analyses mindere uitkomsten hebben, dat de onderhandelingen toch weer nachtwerk voor de ministers en hun team hebben opgeleverd. Ook voor de Belgische visserij was dit van belang omdat er door de regelgeving rond de aanlandplicht heel wat zaken moesten bekeken worden om in 2020 vroegtijdige sluitingen van visgronden te vermijden. Kabeljauw is geen doelsoort, maar zonder voldoende quotum zouden belangrijke visgebieden op tong en pladijs niet meer toegankelijk zijn. Vlaams minister Hilde Crevits, bevoegd voor visserij, en haar team hebben gedurende twee dagen hard gewerkt om de wetenschappelijke vaststellingen te duiden en aan de Europese Raad aan te tonen dat de Vlaamse visserij dit op een duurzame manier kan beheren.

Voor de andere belangrijke soorten voor de Vlaamse visserij zijn er gemengde uitkomsten. Op sommige visgronden mag er minder tarbot, en tongschar worden gevangen, maar in andere gebieden is er zelfs geen beperking nodig. Alle visserijmogelijkheden op rog en zeeduivel blijven stabiel of gaan erop vooruit.

“De leden van de Rederscentrale zijn tevreden dat hun inspanningen rond het verduurzamen van de Vlaamse visserij resultaten opleveren en dat onze visserijmogelijkheden erop vooruitgaan”, zegt Geert De Groote, voorzitter en reder van het vissersvaartuig Z.98 Op Hoop Van Zegen. “We hebben de onderhandelingen van nabij opgevolgd en vastgesteld dat onze samenwerking met de wetenschap om de verduurzaming van de sector te begeleiden heel nuttig blijkt. Ik wil ook minister Crevits bedanken, die erin geslaagd is om in een korte tijd de complexiteit van onze sector te leren kennen en op een deskundige manier de Vlaamse visserijbelangen heeft verdedigd in de Europese ministerraad.”

Machinefabriek Kramer BV

Oostzeedijk 4a
4486 PN Colijnsplaat
Tel. +31 (0)113 693010
info@kramermachines.nl
www.kramermachines.nl

AUTOMATISCHE VOORHAKTEL VOOR GARNALEN

AKK300 COMPACT

MOSSELEN OESTERS MESHEFTEN VIS GARNALEN NOTEN THEE ZADEN

Leeward_

**Advocaten voor de
visserijsector.**

www.leeward.be

Aanloop naar de december ministerraad over TAC's & quota 2020

In de maand november, nadat de Europese Commissie een eerste voorstel voor het vastleggen van TAC's en quota voor het volgend jaar naar de Europese ministerraad heeft gestuurd, volgt de Rederscentrale heel wat activiteiten op ter voorbereiding van de decemberraad.

Algemeen wordt er dit jaar goed nieuws verwacht voor de doelsoorten van de Belgische visserij. Zoals meegegeven in de vorige editie ligt de focus in de meeste gebieden bij kabeljauw. Ondanks het feit dat dit een bijvangstsoort is voor de Belgische visserij, is het door de aanlandplicht toch belangrijk dat aan deze bestanden aandacht wordt besteed, want bij een uitputting van een kabeljauwquotum zou zonder specifieke maatregelen kunnen als gevolg hebben dat belangrijke visgronden vroegtijdig gesloten worden.

De Rederscentrale heeft daarom meegewerkt aan concrete voorstellen voor kabeljauw in de Keltische Zee en in de Noordzee. Deze bestanden vormen de hoofdmoot van een opiniedocument dat door de Europese Associatie van Producentenorganisaties in de visserij (EAPO) aan de EU visserijministers, de Europese Commissie en de voorzitters van de regionale lidstaatsgroepen werd gericht. Dit document werd onder andere voorbereid op een bijeenkomst van de EAPO Noordwestelijke Wateren Werkgroep op 15 november en de Noordzee Werkgroep op 20 november. Bij deze laatste was er ook een aanwezigheid van visserijvertegenwoordigers die geen lid zijn van EAPO, waaronder ook Noren. Daarnaast was de NSAC Choke Species Focus Group op 19 november ook een belangrijk forum voor de situatie van kabeljauw in de Noordzee. Diezelfde week was er trouwens het eerste overleg tussen de EU en Noorwegen over de gedeelde bestanden in de Noordzee. Twee weken later vond de tweede ronde plaats en uiteindelijk is er pas op 13 december bij een derde bijeenkomst een basisakkoord gevonden.

Op 25 november was er het overleg over de Vlaamse inbreng op de decemberraad met het kabinet van de minister, de visserij-attaché van de Belgische vertegenwoordiging bij de EU, de Dienst Visserij en het ILVO. De kabeljauwproblematiek had ook hier de volle aandacht, maar andere bijvangsten in de Noordzee (vooral tarbot en tong-

schar) en de commissievoorstellen voor de ICES-gebieden 7hjk (deel van de Keltische Zee) werden ook als prioriteiten vastgelegd. Dit was vooral op basis van een element dat ook voor andere bestanden in het EAPO-document aan bod komt: daling van quota omdat er niet voldoende wetenschappelijke gegevens beschikbaar zijn. Ook de mogelijkheden met de overvloedige aanwezigheid van roggen in zowat alle gebieden, kwamen aan bod.

Op 26 november is de Quotacommissie bijeengekomen om het Visplan 2020 op te maken. Dit is het advies aan de minister bevoegd voor visserij over de quotamaatregelen 2020, die na de decemberraad in een Ministerieel Besluit worden vastgelegd en door de Dienst Visserij worden meegedeeld aan de rederijen via een rondschriven. Op 9 december was er de jaarlijkse eindejaarsreceptie bij de Duitse permanente vertegenwoordiging bij de EU te Brussel. Dit is een belangrijk forum geworden voor officieus overleg tussen de verschillende overheids- en visserijvertegenwoordigers die daar aanwezig zijn.

De conclusie van dit alles is dat het er voor de belangrijkste quota voor de Belgische visserij – vooral tong en pladijs – goed uit ziet, behalve in de 7hjk. Daar zullen de visserijmogelijkheden voor de Belgische sector pas bekeken worden in het begin van 2020, op basis van de uitkomsten van de decemberraad. Verder moet er aandacht zijn voor de Choke risico's die de uitkomst voor kabeljauw met zich kunnen meebrengen.

Voor tong 7fg (na een tussentijdse quotumverhoging in 2019) en tong 7a worden ook voor 2020 hogere quota voorgesteld. Dit zou moeten leiden tot een voortzetting van succesvolle visserijactiviteiten in 2019. Op respectievelijk 14 en 18 december zijn de Ierse Zee en het Bristolkanaal dan ook gesloten tot 1 januari 2020.

EB ■

*De Rederscentrale
wenst u prettige
feestdagen!*

VVC EQUIPMENT

INDUSTRIE • BOUW • OFFSHORE • SCHEEPVAART

Kotterstraat 99
8380 Zeebrugge
+32 50 55 12 04

Hendrik Baelskaai 47
8400 Oostende
+32 59 32 12 10

www.vvcequipment.be

info@vvcequipment.be

Al sinds 20 jaar is VVC Equipment, een vooraanstaande leverancier van materialen voor de **bouw, industrie, offshore, yachting** en professionele **visserij**, waaronder **staalkabels, touwen, verven, smeermiddelen**, (plaatsing van) **netten**, (bedrukking van) **kledij & veiligheidskledij**. Spring gerust eens binnen !

CREVITS

R E D E R I J

Kotterstraat 44, 8380 Zeebrugge

GSM Claudia: 0475 41 06 61
GSM Jan: 0495 72 04 91

Ketting
Rubber bollen
Visserijbenodigdheden

Eindejaarsboodschap Geert De Groote

voorzitter Rederscentrale

Het jaar 2019 is werkelijk voorbijgevlogen. Het mag dus niet verbazen dat het opnieuw een druk jaar werd voor de visserij waarbij op beleidsniveau verder wordt gewerkt aan de voorbereiding van een mogelijke brexit en een werkbare regeling van de Discard Ban. Op vlootniveau zien we dat Visserij Verduurzaamt steeds verder aan belang wint en dat rederijen inspanningen moeten leveren in het verder streven naar verduurzaming. De nakende vlootvernieuwing zal hier uiteraard toe bijdragen. Verder was 2019 ook een mooi jaar voor de visserij-industrie. Vissers nemen actief deel aan Fishing for Litter, de job van visser werd via een gerichte promotiecampagne in de kijker gezet, de voorname visbestanden doen het goed en de sector slaagt er nog steeds in om een rendabele visserij te bedrijven.

December is de maand waar de visserijmogelijkheden en vangstquota voor het komende jaar worden vastgelegd. Voor onze doelsoorten schol en tong worden opnieuw goede resultaten verwacht. Voornamelijk het Bristolkanaal en de Ierse Zee doen het enorm goed, wat een zegen is voor de Belgische visserij en heeft meegeholpen aan het feit dat heel wat rederijen kunnen terugblikken op een geslaagd jaar. De tussentijdse verhoging van het tongquotum in het Bristolkanaal en aanvaardbare resultaten op de oostelijke Noordzee-visgronden leidden tot een rendabele bedrijfsvoering in het laatste kwartaal. Tijdens de zomerperiode was er de Golf van Biskaje-campagne. Hier viel op dat de tongprijzen stand hielden, mede dankzij de gespreide aanvoer. Er werd wel minder zeeduivel, toch een belangrijke bijvangst, gevangen dan de voorbije jaren, maar dit kan gezien worden als een gevolg van een goede verstandhouding met de Franse collega's die dit jaar heel actief waren in de voor zeeduivel interessante gebieden.

Wat de vooruitzichten voor 2020 betreft, leiden negatieve wetenschappelijke adviezen ertoe dat visserijvertegenwoordigers zelf een aantal maatregelen hebben voorgesteld om een drastische dalingen van kabeljauwquota in 2020 te vermijden. Voor onze visserij is dat vooral van belang om een zogenaamde Choke situatie te vermijden, waarbij een gans gebied kan worden gesloten omdat het quotum van één soort volledig is opgebruikt.

In de Noordzee zijn de tongvangst nog steeds matig, maar desondanks wordt een stijging van het quotum verwacht. Ook voor schol lijkt er opnieuw een stijging van de vangstmogelijkheden te komen. Verder is er de enorme aanwezigheid van roggen, die in quasi alle gebieden historische hoogtes kent. De quota zijn de voorbije jaren gestagneerd, net als de aanlandingen. Toch blijven we geconfronteerd met lage prijzen voor rog. In het kader van ons Productie- en Marketingplan bij de Rederscentrale en in samenwerking met ILVO, VLAM en veilingen moet bekeken worden hoe we gerichte promotiecampagnes voor rog kunnen opzetten en welke factoren ontbreken om opnieuw een sterke roggenmarkt te creëren. Voor de

kustvisserij merken we op dat de garnaalvangst vrij hoog lagen tijdens het hoogseizoen en de prijzen hielden opnieuw niet stand, net als het jaar voordien. Desondanks slaagde het kustsegment erin hun rentabiliteit te behouden door middel van korte keten verkoop.

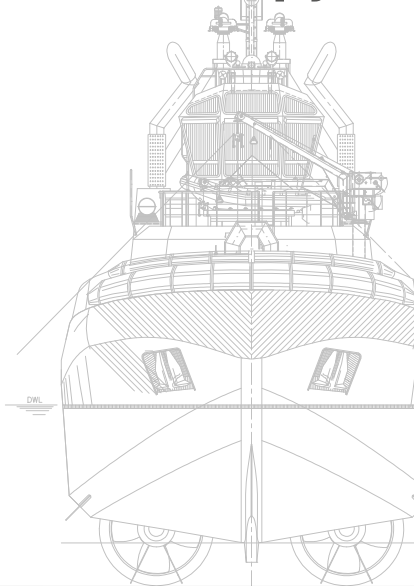
Een thema waar we de voorbije jaren niet omheen konden is de brexit. Eind 2019 ligt deze nog steeds niet in een definitieve plooi. Sinds de verkiezing van Boris Johnson als premier van het Verenigd Koninkrijk zag het er even naar uit dat een brexit er snel zou gaan komen, maar daar heeft het Brits parlement een stokje voor gestoken. Nu is het opnieuw afwachten tot 31 januari, de nieuwe deadline om tot een Britse goedkeuring van het uitredingsakkoord te komen. De belangen van de Europese visserij-industrieën worden gezamenlijk verdedigd via de European Fisheries Alliance (EUFA), waar ook Rederscentrale deel van uitmaakt. Toegang tot de bestaande visgronden in het Verenigd Koninkrijk en behoud van de verdeelsleutel van de visserijmogelijkheden vormen voor de visserijsector de absolute prioriteiten in de onderhandelingen.

De Visserij Verduurzaamt-erkenning, gebaseerd op de Valduvis-tool, is ondertussen een vaste waarde geworden op de veilklok. Reders zijn zich bewust van de markttoegang die Visserij Verduurzaamt kan genereren en van de feiten dat ze hiervoor jaarlijks de beoogde verduurzamingsdrempel dienen te bereiken en hun verbetertraject moeten volgen. Verder merken we dat heel wat handelaren interesse hebben om de erkenning verder uit te rollen tot op de verpakking in de winkel. Op dat vlak liggen een aantal concrete ideeën op tafel. Ook zijn andere partnerships in de maak om Visserij Verduurzaamt nog meer gekend te maken bij het grote publiek, waaronder VLAM-promotiecampagnes, samenwerking met het project "Zee van Smaak" en workshops over heel Vlaanderen waar leden van de KVLV "Vis van bij Ons" leren kennen.

Eén van de indicatoren binnen Valduvis is veiligheid, iets wat de Vlaamse visserijsector enorm hoog in het vaandel draagt. Naar aanleiding van een aantal recente ongevallen met vissersvaartuigen werd binnen PREVIS een werkgroep Veiligheid opgericht, waar ook actieve vissers deel van uitmaken. Dit helpt ons om suggesties inzake veiligheid aan te leveren aan de preventiedienst. Zo worden momenteel nieuwe SOLAS-gekeurde zwemvesten uitgetest, met als doelstelling deze over heel de sector te implementeren. Verder is er ook de samenwerking met FOD Mobiliteit, die een elf-puntenplan inzake veiligheid heeft uitgerold. De Rederscentrale werd als werkgeversorganisatie betrokken

Shipyards & Offshore Constructor

MECANICS | MACHINING | WELDING | CRANE RENTAL

+32 50 54 45 41 | INFO@GARDEC.BE | WWW.GARDEC.BE

**Alle industriële en
scheepsherstellingen
mekaniek en plaatwerk**

bvba BEMA

Nieuwe Werfkaai 14 • 8400 Oostende

T: 059 33 22 51 • F: 059 33 01 55

GSM Johan: 0477 31 54 15

GSM Ludo: 0477 33 54 35

BRANDSTOFFEN

VAN EYGEN b.v.b.a

Johan Vermander

***Mazout
Petroleum
Oliën***

**Brugsesteenweg 101
8433 Middelkerke - Mannekensvere
info@brandstoffenvaneygen.be
tel. 058 23 36 72
fax 058 23 10 68**

bij de opmaak hiervan en neemt steeds het standpunt in dat veiligheidsmaatregelen zeer strikt moeten nageleefd worden, maar nieuwe reglementeringen en procedures mogen de vissers niet verhinderen in het uitoefenen van hun visserijactiviteiten.

Ook op vlak van opleidingen en instroom zit de visserijsector niet stil. Zo werd in het voorjaar door het Zeevissersfonds een filmpje ter promotie van het beroep 'zeevisser' gelanceerd via sociale media. Ook werd een sociale gids ontworpen, waarin alle voordelen van erkende zeevissers worden opgelijst. Ik kan dergelijke initiatieven alleen maar toejuichen, want de sector heeft nood aan instroom van jonge, gemotiveerde bemanningsleden. Als visserijsector moeten we nog meer naar buiten durven komen, de job bekend maken bij het grote publiek en daarbij de opportuniteiten en voordelen van een job als zeevisser in de kijker zetten.

In 2019 heeft de Vlaamse visserijsector ook het heft in eigen handen genomen op vlak van Fishing for Litter. Reeds heel wat vissersvaartuigen vissen afval op uit zee dat niet van hun activiteiten afkomstig is en voeren deze aan in Big Bags aangeleverd door de Vlaamse Visserijcoöperatie. We merken echter wel dat heel wat vaartuigen de Big Bags niet correct registreren, waardoor het aandeel van de Vlaamse vissersvloot in het Fishing for Litter project onderschat wordt. Via het project Fishing for Litter 'Communicatie en Sensibilisering' wenst de Rederscentrale de registratie op punt te zetten en het percentage van de vissersvloot dat actief deelneemt, nog te verhogen.

Ik wil van deze gelegenheid gebruik maken om stil te staan bij een opmerkelijke evolutie binnen de visindustrie, namelijk verticale integratie, zowel aan land als op zee. We zien dat heel wat bedrijven worden opgekocht door grote buitenlandse spelers. Het is voor Vlaanderen hoognodig om te evolueren naar een innovatieve versmarkt met focus op lokale aanvoer. Daarom wil ik mijn collega-reders oproepen om bewust te blijven van het belang van het op de markt brengen van de vangsten via de thuishaven. Een minimaal volume is noodzakelijk om het voortbestaan van de drie Vlaamse visveilingen en van andere toeleveranciers te garanderen.

Eindigen doe ik met naar jaarlijkse gewoonte met een positieve noot en die hoeft ik deze keer niet ver te zoeken. De laatste weken konden we in dit informatieblad, in andere visserijpublicaties en op sociale media zien verschijnen dat reeds vijf rederijen de stap naar nieuwbouw hebben gezet. Als voorzitter van de Rederscentrale kan ik dit alleen maar toejuichen, zowel op vlak van verduurzaming als naar toekomstperspectieven voor de visserijsector toe. Nieuwe vaartuigen zullen ons toelaten om niet alleen op ecologisch vlak nog verantwoord te gaan vissen, maar het kan de sector ook een boost geven op vlak van economische rentabiliteit en instroom.

Dan rest mij enkel nog om iedereen een vrolijke kerst, een gelukkig nieuwjaar en een behouden vaart in 2020 te wensen.

Geert De Grootte
voorzitter Rederscentrale

Eindejaarsboodschap Hilde Crevits

**Viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Landbouw en Visserij,
Vlaams minister van Werk en Sociale Economie,
Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid**

Beste reders en vissers,
Beste vrienden van de visserij,

Het gaat goed met de Vlaamse visserij anno 2020 en daar mogen we best trots op zijn! Na een moeilijke periode knopen de meeste bedrijven de laatste vijf jaar opnieuw aan met goede cijfers. De beslissing van verschillende reders om de komende jaren te investeren in de bouw van nieuwe vaartuigen wijst duidelijk in die richting. Ook investeringen in het verhogen van de veiligheid, het verbeteren van de arbeidsomstandigheden aan boord of betere energie-efficiëntie en innovatieve technieken bewijzen jullie geloof in de sector. De opening van de nieuwe vismijn in Oostende moet dan weer de start zijn van een boeiend hoofdstuk in de rijke geschiedenis van de Oostendse vismijn en kan onze hele Vlaamse visserij-keten verder versterken.

Dat alles is in de eerste plaats de grote verdienste van elk van jullie, onze visserijsector: de Rederscentrale, de 400 vissers, 2500 werknemers in de visverwerking en visveiling ... Het is dankzij jullie noeste arbeid, jullie ondernemingszin, jullie doorzettingsvermogen dat de Vlaamse visserij vandaag nog op de kaart staat en ik wil jullie daarvoor alvast van harte feliciteren en bedanken.

OP ONS KUNT U REKENEN

Radio Holland is wereldwijd toonaangevend in NavCom, Ship-to-Shore communicatie, ICT aan boord en Service & Onderhoud. Wij staan bekend om onze 24/7 service mentaliteit en een ongeëvenaard netwerk van service en support locaties. Over de hele wereld laten reders hun apparatuur aan boord onderhouden en repareren door onze specialisten, die altijd en overal klaar staan. Onder andere in de grote vaart, kust- en binnenvaart, baggerij, overheid, visserij en pleziervaart.

Groenlandstraat 93, 8380 Zeebrugge | T +32 50 55 98 55 | E service.zeebrugge@rhmarinegroup.com

Ik heb de eer de fakkel van Vlaams minister van Landbouw en Visserij over te nemen van twee goede collega's die de Vlaamse visserij een bijzonder warm hart toedragen: Koen Van den Heuvel en Joke Schauvliege. Ik wil hen bij deze dan ook graag bedanken voor de manier waarop zij de sector de voorbije jaren door woelige wateren hebben geloodst. Een van de blikvangers daarbij was zonder twijfel het nieuwe maatschappelijk Convenant dat onze visserij stimuleerde om verder in te zetten op verantwoord en duurzaam ondernemerschap en op die manier de Belgische consument ook in de toekomst eerlijke, verse vis van topkwaliteit te garanderen. Bedankt Joke en Koen voor al jullie inspanningen ter zake!

We willen de komende jaren samen met de hele visserijsector verder varen op die positieve koers. Want als ik vooruitkijk, dan zie ik voor de sector zowel grote uitdagingen als kansen opdagen aan de horizon. Hoewel bij een aantal rederijen de opvolging klaarstaat, zal de nood aan instroom van voldoende nieuwe, gemotiveerde krachten ook de komende jaren hoog blijven. De modernisering en duurzaamheid van de visserij kan daarbij een bepalende rol spelen.

Ook de overzeese ontwikkelingen in het Verenigd Koninkrijk moeten we met argusogen blijven opvolgen. Ik wil me vanuit de Vlaamse regering alleszins engageren om bij een eventuele brexit de toegang van de Vlaamse visserijvloot tot Britse wateren te verzekeren met behoud van de vangstrechten. Tot slot is er uiteraard de klimaatverandering die ook op onze visbestanden een invloed zal hebben en ons in de toekomst nog voor heel wat nieuwe uitdagingen kan stellen. Klimaatveranderingen zullen in grote mate de welvaart en het welzijn van komende generaties bepalen en we zullen dan ook samen onze schouders moeten zetten onder het Vlaamse klimaat- en energieplan.

Maar ik zie ook veel kansen voor de visserijsector. Onze reders en vissers zijn bijzonder deskundige en ervaren professionals die in de Europese vissersvloot meer dan hun mannetje kunnen staan. Of hun 'vrouwetje' staan, want er zijn ook vrouwen actief in de sector. We willen die Vlaamse visserijsector dan ook verder ondersteunen door meer in te zetten op het 'vermarkten' van de door onze vissers gevangen vis als Vlaams kwaliteitsproduct. Zo moeten we de consumenten er nog meer van overtuigen dat verse vis, lekker van bij ons, niet alleen gastronomisch en economisch maar ook ecologisch de beste keuze is. Door de vloot en de gebruikte technieken te verduurzamen en te moderniseren willen we onze Vlaamse visserijsector in zijn geheel een bloeiende toekomst garanderen.

Dat er toekomst is voor de visserij blijkt ook op Europees vlak. Zo ligt er al een voorstel voor de opvolger van het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV) voor de periode 2021-2027 op tafel. In overleg met de stakeholders wordt een ambitieus en doeltreffend programma opgesteld, om zo volop mogelijkheden te bieden voor de ondersteuning en ontwikkeling van een sterke, wendbare en toekomstgerichte Vlaamse visserijsector.

Om die toekomst verder vorm te geven verbind ik mij er dan ook graag toe om in 2020, het jaar waarin het tweede Convenant afloopt, een derde Convenant aan te gaan met jullie, vol ambitie voor een continue verbetering van de economische, ecologische en sociale duurzaamheid van onze visserij. Ik zal daarvoor uiteraard ook uitgebreid in dialoog gaan met alle betrokken partners.

Beste vrienden van de visserij,

Een job in de visserij anno 2020 is een prachtig maar ook bijzonder veeleisend en risicovol beroep. Ik wil de komende jaren dan ook met u aan de slag gaan om onze rederijen sterker te maken, om in te zetten op betere arbeidsomstandigheden voor onze vissers, om jullie producten beter in de markt te zetten bij de consument, om alle schakels in de keten, de visveilingen, de verwerking en de handel te versterken door ons beleid. Want alleen samen kunnen we het rendement van de hele visserijsector verder optimaliseren. De Rederscentrale zal daarbij als erkende Belgische producentenorganisatie en beroepsvereniging voor de reders, mijn sterke gesprekspartner zijn.

Ik wil tot slot ook nog twee trouwe medewerkers van de Dienst Visserij van het Departement bedanken waar we in 2019 na jarenlange dienst afscheid van hebben genomen: Marc Welvaert en Jean-François Verhegghen. Tientallen jaren hebben zij het beste van zichzelf gegeven ten dienste van de Vlaamse visserij en ik wil dan ook in naam van de hele sector mijn grote waardering en respect uitdrukken voor hun werk.

Beste vrienden,

Ik wens de Vlaamse visserij in 2020 veilige wateren, een wonderbaarlijke visvangst en een behouden thuiskomst toe!

Hilde Crevits
*Viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Landbouw en Visserij,
Vlaams minister van Werk en Sociale Economie, Economie, Innovatie en Wetenschapsbeleid*

Eindejaarsboodschap Carl Decaluwé

Gouverneur van West-Vlaanderen

De dagelijkse dingen zorgen wel eens voor wat ongemak, maar toch, er is vooral verwondering over wat er in het leven in de aanbieding is.

Als gouverneur van onze mooie kustprovincie ben ik voorzitter van de Provinciale Visserijcommissie, het Vlaams Instituut voor de Zee en ben ik aangeduid als ontvanger van het cultureel erfgoed onder water. Een voorrecht. En tegelijk een spiegel op de werkelijkheid. De zee geeft ons veel, maar neemt helaas ook.

Onze vissers zijn van strategisch belang. Met passie, en vaak in niet evidente omstandigheden zorgen ze er dagdagelijks voor dat heerlijke, verse vis op ons bord komt. Negen op de tien Belgen verorbert al eens graag een visje, mossel of garnaal. Met onze vloot van een 70-tal vaartuigen slagen we er echter niet in aan deze hoge vraag te voldoen. Het aantal professionele vissersvaartuigen halveerde de voorbije 20 jaar. De Vlaamse rederijen zijn doorgaans familiebedrijven met één vaartuig. Er zijn hoge exploitatiekosten en het blijkt moeilijk om een geschikte opvolger te vinden.

Werken in de visserijsector is bovendien hard werk en niet zonder risico. Jaarlijks zijn er zo'n 30 à 40 arbeidsongevallen. In maart 2019 stelde de Verenigde Naties in haar rapport nog dat visserij wel eens de gevaarlijkste bedrijfstak ter wereld zou kunnen zijn. De Noordzee bevindt zich in de top-3 van meest gevaarlijke plekken om te vissen. Ook in 2019 verloren we opnieuw enkele vissersvrienden. Mijn gedachten en medeleven gaan uit naar de familie en vrienden van de overledenen.

De toekomst brengt nog meer grote uitdagingen voor onze visserij. Er is de onzekere uitkomst van de Brexit en de concurrentie met andere activiteiten aan de kust en op zee. Op Europees vlak streeft het Gemeenschappelijke Visserijbeleid (GVB) naar meer selectieve visvangst en het niet langer teruggooien van ongewenste vis. Het bracht ons in 2019 de aanlandingsplicht en het verbod op pulsvisserij.

Uitdagingen bieden tegelijk ook kansen. Het Marien Ruimtelijk Plan (2020-2026) poogt de verschillende gebruiken van het Belgisch deel van de Noordzee zoals scheepvaart, zeevisserij, natuurgebieden, zandwinning en hernieuwbare energie goed op elkaar af te stemmen. Alle activiteiten krijgen een duidelijke locatie. De zone voor energie biedt kansen voor aquacultuur, voor passieve visserij en misschien nog meer. Ook in het Vlaamse regeerakkoord lezen we verschillende engagementen om ervoor te zorgen dat zowel de visserij als de aquacultuur ecologisch, economisch en sociaal duurzaam zijn en dat ze een bron van gezond voedsel vormen voor ons allen.

Het vizier op de toekomst, stemt mij alvast hoopvol. Onze visserijvloot is niet groot, maar daadkrachtig. De opbrengsten gaan erop vooruit wat mogelijkheden biedt voor vernieuwing en innovatie. In 2019 opende de nieuwe vismijn in Oostende en worden er ook enkele nieuwe vaartuigen verwacht. Dat getuigt van ondernemerschap en inspelen op toekomst en veranderingen.

Verbinding is bovenal een belangrijk element in dit verhaal. Verbinding tussen de visserijsector en consumenten zodat onze vissers gezien worden als een deel van de oplossing van vele uitdagingen. Zalm en kabeljauw zijn in ons land samen goed voor de helft van de verkoop van verse vis. Deze vissoorten zijn voor het overgrote deel geïmporteerd. Weinig consumenten hebben inzicht in de brede diversiteit van soorten en in het seizoensgebonden karakter van vis. Vandaar de keuze voor de meest toegankelijke, altijd beschikbare vissoorten. Initiatieven als een 'Zee van Smaak' van Westtoer en de provincie West-Vlaanderen zetten de lokale Noordzeegastronomie in de kijker en steken onze vissers een hart onder de riem. Ook de 'vis van het jaar', op initiatief van de VLAM, stimuleert de consument om Noordzeevis op het bord te brengen. In 2019 was wijting aan de beurt.

De West-Vlaamse visserij blijft zo een belangrijke sector die ik een warm hart toedraag en die in de toekomst op mijn volle steun kan blijven rekenen.

Beste vrienden, ik wens u allen alvast van harte een voorspoedig en gelukkig 2020 toe!

Carl Decaluwé
Gouverneur van West-Vlaanderen

Brexit update

Verschillende visserijvertegenwoordigingen uit EU-lidstaten, waaronder de Rederscentrale, maken zich zorgen over wat de gevolgen kunnen zijn van de brexit. De Rederscentrale blijft daarom alle ontwikkelingen omtrent de brexit nauwgezet opvolgen. Deze maand wordt er gerapporteerd over de vervroegde verkiezingen in het VK.

Richting stembus

Nadat de brexit-deadline wederom werd opgeschoven naar 31 januari 2020, besloot de Britse eerste minister vervroegde verkiezingen uit te schrijven. Eén van de voornaamste redenen waarom Boris Johnson zijn onderhandeld akkoord maar niet goedgekeurd kreeg, was het feit dat hij niet kon rekenen op een meerderheid in het Britse Lagerhuis. Met vervroegde verkiezingen hoopte hij daar verandering in te brengen en zo alsnog zijn land uit de aanslepende politieke impasse te halen. De resultaten van 12 december waren voor de premier dus succesvol.

In de aanloop naar de verkiezingsdag publiceerden de verschillende partijen hun 'manifesto'. In dit "contract with the people" gaven de partijen aan hoe zij het verloop van de komende legislatuur tegemoet zagen en op welke onderwerpen zij sterk wensten in te zetten. Hoewel brexit het thema bij uitstek bleef, nam de toekomst van de NHS (National Health Service, het Britse gezondheidszorgsysteem) een centrale rol in tijdens de politieke debatten en in de 'manifesto's' van zowel de Conservatieve partij als Labour. Daarnaast schonk Labour in het partij-'manifesto' veel aandacht aan de besparingsmaatregelen, de toekomstperspectieven inzake klimaat, de nationalisering van de Britse spoorwegen, etc.

Zoals verwacht, bleef Boris Johnson, partijleider van de Conservatieven, zijn slagzin "getting brexit done" luidkeels verkondigen. Ondanks de opgeschoven deadline, bleek de partij geen gezichtsverlies te leiden. Zo kon ze gedurende de verkiezingscampagne steeds rekenen op een standvastige 10 procentpunten voorsprong op Labour en bijna 30 procentpunten op de Liberal Democrats. Het hoofdpunt in het 'manifesto' van de Liberal Democrats was dat brexit moet worden tegengehouden. In hun 'manifesto' gaf de Scottish National Party (SNP) aan haar steun te willen verlenen aan een regering onder Labour-leider Jeremy Corbyn indien ze de garantie kregen voor een Schots onafhankelijkheidsreferendum.

Uiteindelijk haalden de Conservatives 365 van de 649 zetels in het Lagerhuis, een absolute meerderheid dus. Dit zijn er 47 meer vergeleken met het vorig aantal en de enige andere stijger is de SNP met 13 zetels erbij (48). Labour verloor 59 zetels en zakte naar 203. De Liberal Democrats houden slechts 11 zetels over. Het totaal van alle andere partijen bedraagt 23 zetels.

Brexit verwachtingen

Met deze verkiezingsresultaten zal het Verenigd Koninkrijk de EU hoogstwaarschijnlijk verlaten met een Deal tegen het einde van januari 2020. Met een grote meer-

derheid van de parlementsleden die achter het akkoord staan dat Boris Johnson in oktober 2019 heeft onderhandeld, zou het gemakkelijk moeten zijn voor de eerste minister om dit snel te laten goedkeuren. Hij heeft al aangegeven erop te mikken om dit nog voor Kerstmis te doen. Zodoende zou ten laatste op 31 januari 2020 de overgangperiode moeten starten.

Tijdens die overgangperiode, waarin er volgens het uittredingsakkoord geen veranderingen komen aan de huidige relatie tussen het VK en EU – alsof het VK lid blijft tot 31 december 2020 – zal er onderhandeld worden over de toekomstige relatie. Boris Johnson heeft al aangehaald dat hij die onderhandelingen in 11 maanden wil afronden, maar aangezien er niet alleen moet overeengekomen worden over handelsvoorwaarden, maar ook over verstandhoudingen in, bijvoorbeeld, wetenschap, veiligheid, justitie en visserij, wordt die periode in de EU als veel te kort ingeschat. In het uittredingsakkoord staat een mogelijkheid om de transitie met één of twee jaar te verlengen, maar dat moet voor juni 2020 worden aangevraagd door het VK. De partij van Boris Johnson wenst geen rekening te houden met de mogelijkheid tot verlenging, waardoor alsnog het risico van een No Deal-situatie op 1 januari 2021 niet kan worden uitgesloten.

Visserij

Hoewel er in de campagnes niet veel stilgestaan werd bij visserij, bleef het onderwerp wel aan bod komen in de Britse pers. De Britse pro-brexit tabloid "The Express" publiceerde zelfs een verwijzing naar het document dat de Rederscentrale drie jaar geleden al naar voor bracht. De krant interpreteert dat België toegang tot de Britse Wateren zou behouden dankzij een 'privilegie' uit 1666, verleend door de Engelse koning, dat Belgische vissers 'eternal rights' zou verlenen.

Boris Johnson zelf heeft tijdens zijn campagne echter wel een paar keer visserijvertegenwoordigers ontmoet en telkens vermeld dat hij voor een goede uitkomst voor de Britse sector zou gaan. EUFA gaat ervan uit dat de 'Fisheries Bill' die eerder al in het Britse parlement op tafel heeft gelegen, snel weer aan bod zal komen. De Britten zullen de doelstelling in het uittredingsakkoord om een kader voor een visserijakkoord te hebben tegen eind juli 2020 zeker nastreven. Tijdens de verkiezingscampagne werd er in de Britse pers ook veel aandacht besteed aan de interpretatie van een verwoording in het uittredingsakkoord en de politieke verklaring die erbij hoort, over de link tussen een vrijhandelsakkoord en het behoud van toegang tot elkaars wateren en van de verdeelsleutel voor quota, zoals ook door EUFA en de Rederscentrale nagestreefd.

Mobilgard ADL 30 zorgt voor een verbeterde reinheid in ABC DZ motor

O.33 Marbi | Mobilgard ADL 30 | Oostende, Belgium

Situatie

De ABC DZ 6 cilinder motor van de O.33 Marbi gebruikte vroeger een standaard SAE 30 motorolie. Er werd bij onderhoudswerken en controles vaak vast gesteld dat de motor significante vervuiling vertoonde onder de vorm van olieresidue en sludge. De sludge had de neiging om te verhard en was moeilijk verwijderbaar. Dit resulteert in extra onderhoud en op termijn een kortere levensduur van de motor.

Aanbeveling

Ingelbeen-Soete, exclusieve verdeler van Mobil smeermiddelen, raadde aan om over te schakelen op de Mobilgard ADL 30. Deze olie is voorzien van speciaal uitgebalanceerde additieven die de olie uitstekende detergent-dispersieve eigenschappen geven. Deze olie biedt een hoge weerstand tegen lakvorming onder extreme werkomstandigheden en voorkomt sludge- en neerslagvorming. De olie draagt ook de goedkeuring van ABC voor het gebruik in hun motor.

Resultaat en voordelen

Na 2000u wordt steeds een motorinspectie ingepland. Op de plaatsen waar voordien verharde sludge te vinden was, werden er nu enkel maar vloeibare olieresten gevonden. De verhoogde reinheid van de motor zal er voor zorgen dat de motor een langere levensduur zal kennen en in zijn levenscyclus minder storingen en onderhoudskosten zal kennen.

4000 uren geen lak-, sludge- of neerslagvorming

Voor meer informatie over **Mobilgard ADL 30** en andere Mobil smeermiddelen, bezoek dan de ExxonMobil Marine Lubricants Website of neem contact op met uw ExxonMobil Distributeur: Ingelbeen-Soete bvba via +32 (0) 51 26 82 00 of via www.ingelbeen.be

Industrial Lubricants

Advancing
Productivity™

Er wordt van uitgegaan dat het mandaat van Michel Barnier als EU-onderhandelaar door de Europese Raad zal bekrachtigd worden. EUFA was tevreden met de verwijzingen naar visserij in de EU-richtlijnen voor onderhandelingen, in het uittredingsakkoord en in de bijgaande politieke verklaring. Op 17 december 2019 was

er een EUFA-vergadering waar is overeengekomen dat ook een adequate bewoording over visserij in het onderhandelingsmandaat zal worden nagestreefd.

ZB/EB ■

Scheepswerf Bema ziet toekomst visserijsector positief tegemoet

Scheepswerf Bema is een gekende naam in Oostende. Maar de laatste maanden gaat hun naam nog wat meer over de tong. Dit is niet verwonderlijk, want recent werd een contract ondertekend met reder Peter Thysebaerdts voor de bouw van een nieuwe multifunctionele Z.19. Daarnaast zitten de grote verbouwingswerken van de O.51 in een finale fase. Ondanks de drukke periode op de scheepswerf, nam zaakvoerder Ludo Bentein op dinsdag 10 december ruimschoots de tijd om ons te vertellen over zijn scheepswerf, de affiniteit met de visserijsector en uiteraard de toekomst van de visserijindustrie.

Rederscentrale: Ludo, is het mogelijk om ons kort te brieven over het ontstaan van scheepswerf Bema?

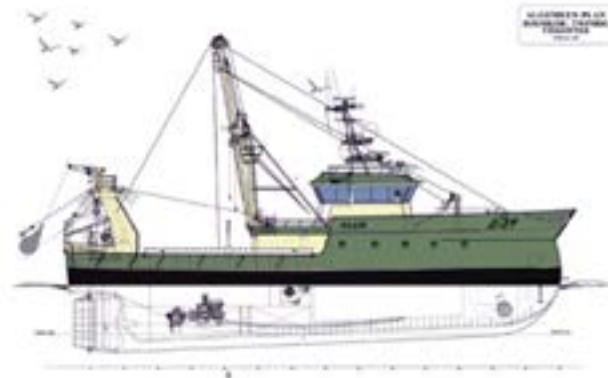
Ludo Bentein: Mede-zaakvoerder Johan Maes en ikzelf werkten eigenlijk al jarenlang samen voor de visserijsector. We werkten in dienst van scheepswerf Saint-Martin op het einde van de Hendrik Baelskaai. In 1998 hebben we samen de stap gezet om zelf een bedrijf op te starten, genaamd Bema. In onze beginjaren huurden we een loods op de H. Baelskaai 20, ongeveer ter hoogte van de huidige Rederscentrale-kantoren. Vervolgens zijn we in 2006 verhuisd naar een eigen werfplaats op de Nieuwewerfkaai 1. Na aanschaf van onze eigen gebouwen hebben we ook ons team uitgebreid tot zes personen. Op heden werken we nog steeds met zes vaste arbeidskrachten in dienst.

Rederscentrale: Hoe lang is Bema al actief in de visserijsector?

Ludo Bentein: Wij hebben ons als scheepswerf steeds gefocust op de visserijsector, sinds het ontstaan van Bema in 1998. Onze eerste klanten toen waren toevallig twee reders waar we nu ook twee projecten voor realiseren, namelijk Peter Thysebaerdts en Pascal van Billemont. In feite is het als relatief kleine werf zeer moeilijk om activiteiten binnen de visserij te combineren met andere sectoren. Enerzijds omdat dit een bepaalde expertise vraagt en anderzijds omdat het in de visserijsector zeer moeilijk is om een planning op middellange termijn vast te leggen. Het gebeurt vaak dat wij het jaar aanvangen zonder duidelijkheid over welke projecten er de komende maanden op ons af zullen komen. In de bouwsector daarentegen ligt alles lang op voorhand vast en worden strikte deadlines vooropgesteld.

Rederscentrale: Peter Thysebaerdts, reder van de Z.19, heeft bij jullie getekend voor de bouw van een nieuw vaartuig?

Ludo Bentein: Inderdaad, en we zijn enorm blij dat Peter uiteindelijk gekozen heeft voor Bema, want voor ons is dit eveneens een mooi en uitdagend project. Op dit moment finaliseert tekenaar Herman Jansen het tekenwerk. De

bouw van het casco zou in principe de eerste week van januari moeten aanvangen. Daarvoor is men afhankelijk van de levering van de snijpakketten, maar verwacht wordt dat dit eerstdaags zal gebeuren. De cascobouw vindt plaats bij IBIS te Sumar, nabij Groningen. Wij hebben voor IBIS gekozen omwille van de positieve referenties. Het casco van de BM.100 werd daar recent gebouwd en het is een zeer mooie realisatie. De afbouw van dit vaartuig vindt momenteel plaats bij scheepswerf Luyt in Den Oever.

Rederscentrale: Klopt het dat de Z.19 in Oostende wordt afgebouwd? En hoe ziet de planning eruit?

Ludo Bentein: De bouw van het casco moet afgerond zijn in de loop van juni 2020, waarna het tegen het einde van diezelfde maand zal worden gesleept richting Oostende. Het onderwaterschip wordt volledig afgewerkt en geschilderd afgeleverd op onze scheepswerf. Dit biedt het voordeel dat het niet meer op het droogdok zal moeten en reeds is voorzien van onder andere een schroef, straalbuis, koelers, boegschroef et cetera. Eveneens zal de brug reeds geplaatst zijn en voorzien van ramen. We hopen om het vaartuig eind 2020 in de vaart te brengen.

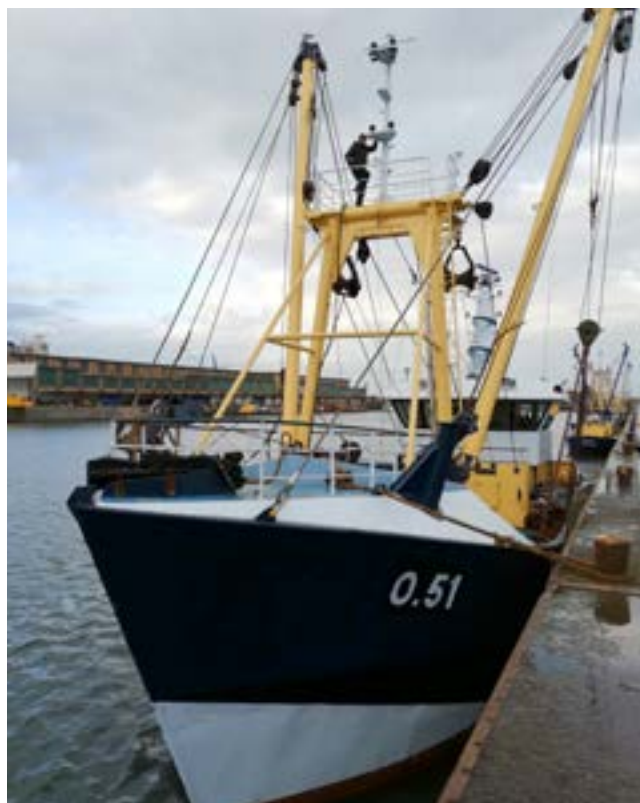
Rederscentrale: *Werken jullie samen met andere partners om de bouw af te werken?*

Ludo Bentein: Ja, we werken bijvoorbeeld met IJtama die verantwoordelijk is voor de volledige binneninrichting. Kieme zal in het werk gesteld worden om alles van koeling, airco en ventilatie af te ronden. Luteijn voorziet het vaartuig van alle hydrauliek. De verschillende partners zullen allen quasi gezamenlijk opstarten. Wij staan in voor alle metaalwerk en de inrichting van de machinekamer. Ook de mast en giek worden door ons geproduceerd.

Voor nieuwbouw is het verplicht om het volledige bouwproces te laten begeleiden door een erkende classificatie-instelling, terwijl renovatiewerken worden opgevolgd door FOD Mobiliteit. In het geval van de Z.19 werken wij met Bureau Veritas. Dit brengt heel wat extra kosten met zich mee, maar als scheepsbouwer vind ik dit een normale evolutie. Op vlak van veiligheid bijvoorbeeld kunnen we ons geen misstappen veroorloven en je hebt dan de expertise van Bureau Veritas achter de hand om onregelmatigheden op te sporen en die samen te counteren.

Rederscentrale: *Welke projecten hebben jullie recent nog gerealiseerd binnen de visserijsector?*

Ludo Bentein: Dit jaar hebben we toch wel grondige renovaties doorgevoerd op de O.33 en de Z.548. Beiden werden voorzien van een volledig nieuw visruim. Dit is een behoorlijke renovatie gezien het visruim volledig werd gestript en het nieuwe ruim moet voorzien worden van onder andere nieuw leidingwerk en koeling. Enkel een totaalrenovatie kan de prestaties van het vaartuig verbeteren en ook op lange termijn voordelen bieden. De O.33 werd gebouwd in de jaren '70, het is nu de tweede keer dat het visruim vernieuwd wordt. Voor de Z.548, met bouwjaar 1994, was het de eerste maal. Het spreekt voor zich dat na 25 jaar grondige vernieuwingswerken genoodzaakt zijn.

Rederscentrale: *Het verbouwen van de O.51 leek ons wel een huzarenstukje, gezien het schip bijna volledig gestript werd?*

Ludo Bentein: Het verbouwen van de O.51 heeft tot onze spijt en frustratie langer aangesleept dan voorzien, voornamelijk doordat het schip in veel slechtere conditie was dan gehoopt. Oorspronkelijk werd met de eigenaar van de O.51, de Vlaamse Visserij Coöperatie, afgesproken dat de vislier van het vaartuig zou vernieuwd worden. Maar om een achttrommelige vislier te kunnen plaatsen, bleek al snel dat het vaartuig diende verlengd te worden met 4,6 meter. Dit gebeurde in de maand juni van dit jaar in de achterhaven van Oostende in de loodsen van IDP Shipyard. Aansluitend werd de tijd genomen om het vaartuig volledig te strippen, uitgezonderd de machinekamer die quasi intact is gebleven. Wel diende de vloer onder de lier eveneens vernieuwd te worden en die bevindt zich in de machinekamer. Dit betrof ook een groot werk en gebeurde tijdens de maand juli, toen het vaartuig opnieuw in het visserijdok lag aangemeerd.

In augustus zijn we gestart met de bouw van een volledig nieuwe brug. Oorspronkelijk zou deze enkel gerenoveerd worden, maar aan de buitenkant was het onmogelijk waar te nemen dat het staalwerk heel wat mankementen vertoonde en dus onherstelbaar bleek. De opbouw van de nieuwe brug heeft een hele tijd in beslag genomen. De brug werd begin december voorzien van alle nieuwe instrumenten. Daarnaast dienden ook nog herstellingswerken aan de voormast plaats te vinden. Ook daar hebben we moeten constateren dat deze in een zeer slechte toestand verkeerde, waardoor

we ook een nieuwe mast hebben gebouwd. Dit heeft het proces natuurlijk vertraagd.

Ook werden volledig nieuwe zijden van het schip uit plaatwerk opgebouwd. Tegelijkertijd werd door IJtama alles ingetimmerd voor de bemanningsverblijven en de kombuis. Midden december lopen alle werkzaamheden op hun einde. De levering van de nieuwe ramen van de brug lieten ook langer op zich wachten dan voorzien. Uiteindelijk werden ze geplaatst op 9 december. In de week van 16 december vindt de proefvaart plaats en verwacht wordt dat het vaartuig nog in 2019 opnieuw in de vaart kan komen.

Rederscentrale: *In de visserij is er onder andere de brexit die boven ons hoofd hangt, wat voor onzekerheid zorgt bij rederijen en andere bedrijven in de keten. Besteden jullie als scheepswerf ook aandacht aan dergelijke zaken?*

Ludo Bentein: Uiteraard, want als scheepswerf actief in de visserijsector zijn wij afhankelijk van deze industrie en proberen wij ons hiertegen te wapenen, mede door bijvoorbeeld de bouw van een multifunctioneel vissersvaartuig. De Z.19 zal kunnen worden gebruikt om zowel met de planken als de boomkor te gaan vissen, waardoor je op meerdere visgronden terecht kan en dus niet enkel afhankelijk bent van Britse wateren. De Noorse Zone, waar hopelijk binnenkort toegang tot verleend wordt, is een veelbelovende visgrond voor plankenvissers.

Rederscentrale: *Lukt het nog om aan voldoende gekwalificeerd personeel te geraken?*

Ludo Bentein: We zien dat dit probleem zich situeert in quasi elke sector. Dus we moeten innovatief zijn om aan het geschikte personeel te geraken. We hebben een aantal Roemeense medewerkers die behoren tot onze vaste equipe en we zijn daar zeer tevreden over.

Rederscentrale: *Iets helemaal anders, hoe zien jullie de situatie hier aan de Oosteroever evolueren? Er is de op-*

komst van gigantische woonprojecten. Is er nog plaats voor de visserijsector?

Ludo Bentein: We zien inderdaad dat de situatie hier sterk verandert. Als scheepswerf zijn we ons bewust van het dreigende plaatsgebrek en we willen ook meer en meer activiteiten aan de overkant van de H. Baelskaai uitbouwen. Dat maakt het veel efficiënter om herstellingswerken aan vaartuigen uit te voeren. De buurtbewoners worden op deze manier ook amper gestoord. Maar sowieso was het noodzakelijk dat de Oosteroever een opwaardering kreeg. Als we nu zien welke gigantische appartementen hier uit de grond rijzen, dan kun je de vraag stellen of dit niet een stap te ver gaat? Maar is het daarom slechter? Zeker niet, op voorwaarde dat wij als scheepswerf en jullie als visserij de activiteiten kunnen blijven verderzetten.

Rederscentrale: *Om ons gesprek af te ronden, welke boodschap wil je de lezers van ons informatieblad nog meegeven?*

Ludo Bentein: Ik zie de toekomst vrij hoopvol tegemoet. De vissersvloot is over de jaren heen enorm gekrompen. Toen wij in 1998 van start zijn gegaan kenden we nog ongeveer 150 Belgische vissersvaartuigen, nu zijn er nog zo'n 65 over. Maar toen was het investeringsklimaat niet klaar voor nieuwbouw. Dit is nu wel al enkele jaren het geval en leidt ertoe dat we positief kunnen kijken naar de toekomst. De besommingen van onze rederijen zijn evenzeer gunstig en het is nu dat men de stap naar vernieuwing moet zetten. Er zullen ook nog moeilijkere tijden komen, maar ik roep rederijen op om nu te durven investeren in vernieuwing om zich te wapenen tegen potentieel zwaardere periodes in de toekomst.

Rederscentrale: *Bedankt voor dit aangename gesprek. Wij wensen u prettige feestdagen en veel voorspoed in de bouw van de nieuwe multifunctionele kotter Z.19.*

SM ■

Nieuwbouw in stroomversnelling

Na de bevestiging de voorbije maanden dat de reders van de Z.483, Z.19 en Z.39 hun overeenkomst voor de bouw van een nieuw schip ondertekend hadden, is er opnieuw heuglijk nieuws te melden. Geert De Groote, voorzitter van de Rederscentrale en tevens eigenaar van rederij Aris, heeft zijn handtekening gezet bij scheepswerf Padmos voor de bouw van een nieuw boomkorvaartuig ter vervanging van de huidige Z.98 'Op hoop van zegen'. Ook Eddie Cattoor, eigenaar van de Z.90 'Francine', slaat de weg naar nieuwbouw in. Hij zal zijn boomkorvaartuig laten bouwen bij scheepswerf Maaskant te Stellendam. Het nieuwe vaartuig Z.91 zal de naam 'Franson' meedragen, verwijzend naar de overleden echtgenote Francine en zoon Jason van Eddie Cattoor. Volgende maand wordt in een nieuwe uitgave van dit informatieblad uitgebreider stilgestaan bij deze nieuwbouwprojecten.

SM ■

SOCIAAL SECRETARIAAT VOOR ONDERNEMERS

Besox verwerkt reeds 70 jaar de lonen van de Belgische Zeevisserij, en hiervoor hebben we 6 medewerkers die dagelijks ter beschikking staan: **Patricia, Christa, Vanessa, Katrien en Frederiek** in onze burelen in Knokke-Heist en **Karin** in onze burelen in Oostende.

CONTACT

PATRICIA DE BAENE : PATRICIA.DEBANE@BESOX.BE | 050 63 07 18

CHRISTA MEYSSEMAN : CHRISTA.MEYSSEMAN@BESOX.BE | 050 63 07 90

VANESSA BIL : VANESSA.BIL@BESOX.BE | 050 63 07 01

KATRIEN VAN DEN BRUAENE : KATRIEN.VAN.DEN.BRUANE@BESOX.BE | 050 63 07 23

FREDERIEK MOBOUCK : FREDERIEK.MOBOUCK@BESOX.BE | 050 63 07 93

KARIN PYFFEROEN : KARIN.PYFFEROEN@BESOX.BE | 059 44 70 25

BAYAUXLAAN 12 | 8300 KNOCKE-HEIST

JACOBSENSTRAAT 7 | 8400 OOSTENDE

besox, bij ons zijn de extra's standaard

INDIEN U EEN OFFERTE WENST VOOR UW LOONADMINISTRATIE KAN U STEEDS VRIJBLIJVEND CONTACT OPNEMEN
MET ONZE COMMERCIELE VERANTWOORDELIJKE IN OOSTENDE VOOR EEN GESPREK OF EEN PRIJSOFFERTE:

HEIDI VANOOTEGHEM : HEIDI.VANOOTEGHEM@BESOX.BE | 0499 94 07 62

VANQUATHM-LOMBAERTS-EGGERMONT ADVOCATENASSOCIATIE

Georges VANQUATHM
Jean-Luc LOMBAERTS
Marijke EGGERMONT

Invalidenlaan 14
8301 KNOCKE-HEIST
Tel. 050/51 43 43
Fax 050/51 03 06
G.S.M. 0475/68 00 69
E-mail info@vanquathmenpartners.be
BTW BE 0502.301.830

Visserijreglementering
Maritiem recht
Handels- en vennootschapsrecht
Faillissementsrecht
Bouwrecht en contracten
Huurrecht: handel en privaat
Verkeersrecht
Invorderingen
Familierecht

Aanvoer & besomming

Belgische vaartuigen in Belgische havens

November 2019

	Gewicht (kg)	Waarde (€)	G.P. (€/kg)
Stedelijke vismijn Nieuwpoort	44.097	139.955	3,17
Vlaamse Visveiling	1.095.569	5.234.633	4,78
TOTAAL	1.139.666	5.374.588	4,72

Quotaruilen 2019

België krijgt van VK
10 ton tong 7fg 0,5 ton tong 7 hjk

VK krijgt van België
105 ton wijting 2,4

België krijgt van VK
1 ton tong 7fg

VK krijgt van België
3 ton Golfrog 7de

België krijgt van VK
18 ton tong 7fg

VK krijgt van België
18 ton kabeljauw NZ 40 ton schelvis NZ 60 ton wijting NZ

België krijgt van VK
4 ton tong 7a 2 ton tong 7fg

VK krijgt van België
60 ton wijting NZ

Stand der vangsten

	VISSOORT ¹	QUOTUM 2019	VANGSTEN	BENUT %
Kabeljauw	2a(EU),3a(<>SK,<>KT),4	1.124	669,40	59,60
	7a	Gesloten	Gesloten	Gesloten
	7bc,7e-k, 8,9,10	59	39,62	66,90
	7d	82	2,80	3,40
	Totaal	1.296	720,57	55,60
Schelvis	2a(EU),4	154	26,22	17,00
	7b-k,8,9,10	136	85,32	62,60
	7a	Gesloten	Gesloten	Gesloten
	Totaal	366	119,85	32,70
Zwarte koolvis	2a(EU),3a,3bc(EU),4	19	6,22	32,90
	7,8,9,10	7	0,52	7,80
	5b(Faeröer)	52	0,00	0,00
	Totaal	78	6,74	8,70
Witte koolvis	7	407	11,89	2,90
Leng	4(EU)	43	12,64	29,40
	6,7,8,9,10,12,14(EUIW)	51	12,56	24,40
	4(NW)	9	0,00	0,00
	Totaal	104	25,20	24,10
Wijting	2a(EU),4	201	106,38	53,10
	7a	Gesloten	Gesloten	Gesloten
	7b-k	371	196,21	52,90
	Totaal	601	307,08	51,10
Schol	2a(EU),3a(<>SK,<>KT),4	6.613	3.762,03	56,90
	7a	Gesloten	Gesloten	Gesloten
	7de	2.486	1.139,76	45,90
	7fg	Gesloten	Gesloten	Gesloten
	7hjk	11	6,33	56,30
	8,9,10	Gesloten	Gesloten	Gesloten
	Totaal	9.995	5.303,65	53,10
Tong	2,4(EU)	1.091	248,36	22,80
	7a	Gesloten	Gesloten	Gesloten
	7d	784	575,74	73,50
	7e	68	38,25	56,60
	7fg	Gesloten	Gesloten	Gesloten
	7hjk	97	73,27	75,60
	8ab	Gesloten	Gesloten	Gesloten
	Totaal	3.459	2.281,28	65,90

¹ EU=EU-wateren; IW=internationale wateren; NW=Noorse wateren; SK=Skagerrak; KT=Kattegat

	VISSOORT ¹	QUOTUM 2019	VANGSTEN	BENUT %	
	Tarbot en griet	2a,4(EU)	686	333,59	48,70
	Rog	2a,4(EU)	230	171,48	74,50
		6ab,7a-c,7e-k(EU)	1.049	1.012,47	96,50
		7d(EU)	209	160,39	76,60
		8,9(EU)	Gesloten	Gesloten	Gesloten
		Totaal	1.499	1.346,49	89,80
	Golfrog	7de(EU)	Gesloten	Gesloten	Gesloten
	Tongschar en witje	2a,4(EU)	543	472,67	87,00
	Roodbaars	5b(Faeroer)	1	0,00	0,00
	Makreel	2a(EU),3a,3bc(EU),4	38	8,64	22,50
		5b(EU+IW),6,7,8abde	62	43,65	70,80
		Totaal	100	52,29	52,20
	Sprot	2a,4(EU)	73	0,03	0,00
		7de	15	0,00	0,00
		Totaal	88	0,03	0,00
	Horsmakreel	4bc,7d(EU)	90	13,93	15,50
	Heek	2a,4(EU)	77	29,47	38,40
		5b(EU+IW),6,7,12,14(IW)	649	38,75	6,00
		8abde	Gesloten	Gesloten	Gesloten
		Totaal	750	78,38	10,40
	Zeeduivel	2a,4(EU)	771	240,87	31,20
		6,5b(EU+IW),12,14(IW)	441	0,00	0,00
		7	2.671	814,60	30,50
		8abde	Gesloten	Gesloten	Gesloten
		Totaal	4.222	1.122,33	26,60
	Schartong	2a,4(EU)	10	0,79	8,00
		7	533	409,96	76,90
		Totaal	594	457,33	77,00
	Langoustine	2a,4(EU)	1.303	755,48	58,00
		7	5	2,75	58,80
		8abde	Gesloten	Gesloten	Gesloten
		Totaal	1.309	758,24	57,90
	Haring	4c,7d(<>Blackwater-bestand)	111	38,89	35,00

Ongewenste vis. Over ontsnapping, bijvangst, overleving en de aanlandplicht.

Sinds 1 januari 2019 is de invoering van de aanlandplicht een feit. De maatregel verplicht vissers om ook ondermaatse vis van gequoteerde soorten aan te land. Doel is een meer selectieve visserij, met minder verspilling, onnodige sterfte en milieuschade. Het doel lijkt eenvoudig, maar de maatregel is een pak complexer. Welke beschrijvingen worden gehanteerd voor de verschillende vangstfracties? Welke opties zijn er om bijvangst te vermijden? En wat als die toch onvermijdelijk is? ILVO-onderzoekers zetten het allemaal nog eens op een rijtje onderbouwd met een duidelijke infografiek.

Dit artikel is gebaseerd op de publicatie "Ongewenste vis" in De Grote Rede 49 (VLIZ).

MAATREGELEN VOOR DE BELGISCHE VISSER

Onder de aanlandplicht moet vis die vroeger teruggewooid werd, nu aan land gebracht worden. Deze vis mag niet dienen voor menselijke consumptie, en veroorzaakt kosten, wat zorgt voor een grote druk bij de vissers. Het enige wat vissers dan kunnen doen om alsnog kosten te vermijden is minder bijvangst en teruggooi vangen. Dit is echter niet evident, zeker niet in een gemengde visserij, waarin meerdere soorten met eenzelfde techniek door elkaar worden opgevisd. De mogelijkheden aan technische aanpassingen om ongewenste vangsten te vermijden zijn er beperkt. Grotere mazen inbouwen om ontsnapping van ondermaatse vis te bevorderen, betekent bijvoorbeeld verlies van marktwaardige en waardevolle tong. En stel dat er in een gemengde vangst één soort zit waarvoor het quotum op is, dan moet de visser in principe meteen stoppen met vissen. Die soort wordt dan een knelpuntsoort of 'choke species' genoemd.

In principe zijn Belgische boomkorvissers onderhevig aan de aanlandplicht voor kabeljauw, tong, schelvis, schol, zwarte koolvis, Noordse garnaal, langoustine en wijting. Als kan aangetoond worden dat voor bepaalde soorten de overlevingskans groot genoeg is na teruggooi, voorziet Europa in uitzonderingsmaatregelen. Dat dient aangetoond te worden met onderzoek. Het onderzoek rond een mogelijke uitzondering voor schol voor de Belgische visserij is nog steeds lopend. Ook kan een visser in specifieke situaties van de aanlandingsverplichting afwijken onder de zogenaamde 'de minimis' regel. In dat geval moet hij kunnen bewijzen de selectiviteit onmogelijk te kunnen uitvoeren of alleen nadat hij zware kosten heeft moeten maken. 'De minimis' slaat op het percentage van de vangst van bepaalde soorten dat legaal mag worden teruggezet vanwege de hierboven genoemde beperkingen. Zo mag, wie vist met een Vlaamse paneel met welbepaalde technische specificaties (zoals maaswijdte), een de minimis percentage ondermaatse tong teruggooien. Het Vlaamse paneel, een tunnel met maasopening 120 millimeter dat zich drie meter lang uitstrekt over de kuil van het net, geeft immers ruim 40 procent minder vangst van ondermaatse tong.

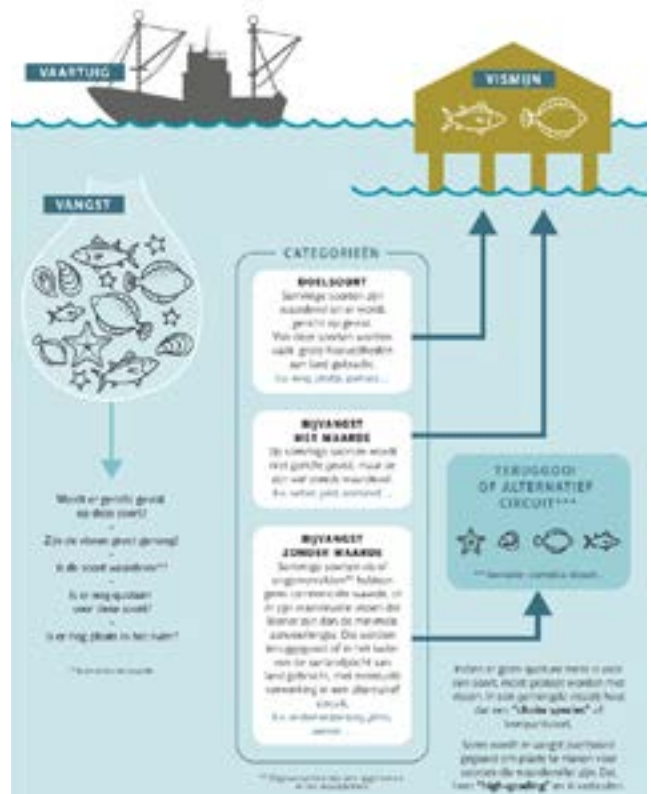
WAT IS BIJVANGST, WAT IS TERUGGOOI?

Voor vissers is dit een evidentie, voor leken zijn het moeilijke begrippen. ILVO ontwikkelde een infografiek om het visueel voor te stellen: aan boord gebeurt een sortering van de vangst in enerzijds marktwaardige vis, die opgeslagen wordt in het ruim, en anderzijds teruggooi, die tot voor kort direct weer overboord ging. Het aandeel van de teruggooi binnen een vangst varieert sterk tussen vissoorten, types visserij, gebieden en seizoenen. ILVO bestudeerde de teruggooipraktijk voor vier belangrijke commerciële vissoorten in de Belgische boomkorvisserij, meer bepaald voor tong, schol, kabeljauw en wijting. Tong en schol blijken alleen overboord te gaan wegens ondermaats (te klein). Bij kabeljauw en wijting gaat ook soms maatse vis overboord, hetzij omdat de maximaal toegelaten vangsthoeveelheid (de quota) opgebruikt zijn, hetzij wegens lage marktwaarde van de vis.

BIJVANGST VERMIJDEN?

Wetenschappelijk onderzoek ondersteunt vissers bij het opvolgen van de aanlandplicht, onder andere door het ontwikkelen en testen van aanpassingen aan de netten. Het doel van deze aanpassingen is om selectiever te vissen, met minder bijvangst en teruggooi. Dat kan bijvoorbeeld door het inbouwen van ontsnappingspanelen. Zo bleek uit veldexperimenten dat ontsnappingspanelen waarin elektrodes zijn geplaatst, ongewenste bijvangst substantieel kunnen verminderen, zonder al te veel verlies aan maatse tong. Een grote tong die zich door de mazen wil wringen krijgt namelijk een kleine elektrische schrikpuls, waardoor hij zijn poging staakt. Ook het vissen met een garnaaipulstuig (schrikpuls) of een platvispulstuig (krampuls) vermindert de bijvangst. Recent sprak het Europees parlement zich echter uit tegen alle vormen van pulsvisserij, en er komt een verbod vanaf midden 2021.

Maar ook hier is niets zo simpel als het lijkt. Verschillende vissoorten gedragen zich immers anders en vereisen elk een eigen aanpak wil men bijvangst vermijden. Het project 'Combituig' beoogt via de ontwikkeling, verfijning en het combineren van technische innovaties de vangst van knelpuntsoorten en andere bijvangst in de boomkorvisserij te reduceren en de overleving te verbeteren. Het project is een samenwerking tussen ILVO wetenschappers en de visserij zelf en houdt rekening met de reële problemen die vissers ervaren. Jullie inbreng is dus van groot belang!

(Bij)vangst in de visserij. Welke vragen stelt een visser zich om te bepalen wat hij aanlandt en wat niet? Welke vissen halen de selectie? En welke vissen heeft een visser liever niet in zijn net? (ILVO).

AANVAARDBARE OVERLEVING?

Naast visserijtechnisch onderzoek doet ILVO, samen met de Rederscentrale en Belgische vissers, onderzoek naar de overlevingskansen van teruggewoide schol, roggen en ook tarbot. Voor soorten die een hoge overlevingskans tonen na teruggooi, is er binnen de aanlandplicht namelijk een uitzondering toegestaan. Momenteel loopt het project 'Overleving monitoren' om extra overlevingsdata te verzamelen aan boord van grote bokkers in het kader van de onderbouwing van de huidige uitzonderingsmaatregel m.b.t. de teruggooi van schol. Het is dus cruciaal om die overlevingskansen zwart op wit te kunnen aantonen. Om dat op een snelle en betaalbare manier te doen, stelden onderzoekers een methode op punt die gebaseerd is op reflextesten en triage van zichtbare kwetsuren (vitaliteit testen). Uit het onderzoek bleek namelijk dat er een sterk verband is tussen de vitaliteit van een vis en zijn kans om na teruggooi te overleven. Eerdere projecten toonden aan dat de kustvisserij de beste resultaten behaalde, met tussen 43 en 57 procent overleving van schol na teruggooi. "Maar wanneer een grote bokker bij warm weer twee uur lang slaapt en de vis in zijn netten houdt, eist dat ook bij robuuste vissen een grote tol met tot 95% sterfte", zegt onderzoeker Sebastian Uhlmann. Het is dan ook belangrijk om verder na te gaan hoe de overlevingskansen van teruggewoide schol nog kunnen verbeteren (onderdeel 'Combituig'). Recent richtte het project 'SUMARIS' zich op overlevingsonderzoek bij roggen. Hoewel uit eerdere studies gebleken is dat roggen sterk en veerkrachtig zijn, en dus op korte termijn een hoge overleving vertonen, zijn er toch nog grote kennishiaten. Via het overlevingsonderzoek willen onderzoekers de vitaliteit aan boord en het overlevingspercentage na vangst bepalen. Dat zullen ze doen voor die roggensoorten die in de Noordzee en het Engels Kanaal worden gevangen met zowel actieve als passieve vistuigen (vooral stekelrog, maar ook gevlekte rog, golfrog en blonde rog).

ONVERMIJDELIJKE BIJVANGST?

Maar wat als bijvangst niet kan vermeden worden en de overlevingscijfers te laag zijn om een uitzondering te bedingen? In dat geval moet de bijvangst aangeland worden. Ondermaatse gequoteerde soorten mogen niet verkocht worden voor menselijke consumptie. Daarom onderzoekt ILVO of deze vis van nut kan zijn, tezamen met de al bestaande restfracties uit de visverwerkende industrie. Gedacht wordt aan gebruik in meststoffen, dierenvoeders, voedseladditieven of cosmetica. Recent afgerond doctoraatsonderzoek focuste op het in kaart brengen van de reststromen, het opsporen van waardevolle componenten, het kleinschalig uitwerken van enkele productieprocessen en op socio-economische analyses.

EN NU?

Onderzoek naar selectiviteitsaanpassingen en overleving gaat naarstig verder. Er worden ook nieuwe pistes verkend om ongewenste vangst te vermijden, zoals bijvoorbeeld de opmaak van risicokaarten voor plaatsen of tijdstippen met veel bijvangst. Die kunnen dan door vissers worden vermeden. Nog meer doorgedreven is de piste van 'real-time closures' of zeer tijdelijke sluitingen. Vissers die op een bepaalde plaats veel bijvangst binnenhalen hebben technisch de mogelijkheid

om dat onmiddellijk (real time) te delen met collega's en met coördinerende instanties. Andere vissers ontlopen daardoor het nadeel van veel ongewenste bijvangst.

Verskillende opties dus, allemaal met hetzelfde doel, namelijk om de vangst van ongewenste vis te reduceren. Hét grote doel is om de visserijbestanden systematisch gezonder te maken.

- **'Combituig'**: Innovatieve technische innovaties in de boomkorvisserij om de bijvangsten te reduceren en overleving te verbeteren (17/UP1/10/DIV). Gefinancierd via FIVA en EFMZV.
- **'Overleving Monitoren'**: dataverzameling in het kader van de onderbouwing van de huidige uitzonderingsmaatregel m.b.t. de teruggooi van schol en het adviseren van de stakeholders voor het verbeteren van overleving van schol (en andere commerciële soorten) (18/UP1/30/DIV). Gefinancierd via FIVA en EFMZV.
- **'SUMARIS'**: Duurzaam beheer van roggen - (2S03-024). Gefinancierd via Interreg 2 Zeeën.

Nieuwsgierig? Ideeën? Plannen? → Innoverend.vissen@ilvo.vlaanderen.be

Aandachtspunten van de Rederscentrale

Dit is het maandelijks overzicht van de activiteiten van de medewerkers van de Rederscentrale die niet uitgebreid aan bod komen in de andere artikels. Zoals voor alle artikels worden de leden ook voor deze thema's uitgenodigd om het secretariaat te contacteren indien meer informatie over een activiteit is gewenst.

Overleg België, Frankrijk, Nederland over flyshoot-visserij in het oostelijk Engels Kanaal

De Franse overheid nodigde de Belgische en Nederlandse collega's bevoegd voor visserij en de visserijvertegenwoordigers uit de drie landen uit op een vergadering in de Franse ambassade te Brussel de 13^e november. De laatste tien jaar is al veel gepraat over flyshoot-activiteiten in het Engels Kanaal, maar het bleek lang geleden dat er nog concrete aandacht was voor de overeenkomsten die daarover werden gesloten.

De Franse sector stelde op die vergadering een aantal maatregelen voor rond de flyshoot-visserijdruk in de 7d. De Nederlandse collega's en de Rederscentrale verklaarden bereid te zijn deze te bestuderen als basis voor een overeenkomst, maar voegden toe dat dit niet losgekoppeld kon worden van een regeling voor buitenlandse vaartuigen die de haven van Boulogne aanlopen. Nederland vroeg ook nog om een voorwaarde voor een ruil van visserij-inspanning met Frankrijk toe.

De Franse collega's werken hun voorstel nu verder uit en een volgende bespreking wordt gepland in de rand van de december ministerraad in Brussel. Er is ook gesteld dat de overheden zouden worden betrokken via een Gezamenlijke Aanbeveling voor een regelgeving vanuit de NWW-lidstaten aan de Europese Commissie. Bij dergelijke regelgeving moet er ook een advies komen van de NWWAC, die gevraagd is om dit onderwerp op de agenda te plaatsen.

Viskok van het Jaar

Al voor de 31ste keer organiseerde VLAM een receptenwedstrijd rond de Vis van het Jaar voor professionals. Professionele koks dienen een recept in te sturen, dat wordt beoordeeld door een leesjury. De vijf beste recepten werden geselecteerd voor de finale, die traditiegetrouw plaatsvindt op Horeca Expo in Gent, dit jaar op 18 november. De VLAM-vertegenwoordiger van de Rederscentrale zetelde mee in de jury. Jan Audenaert van D'Oude Pastorie uit Lochristi werd uitgeroepen als winnaar. Hij ging naar huis met de 'Viskok van het Jaar'-trofee en -diploma, een cheque ter waarde van € 750, een waardebon van € 250 te besteden bij ISPC aangeboden door Horeca Expo, en een dinerkaart voor twee personen bij Peter Goossens, Restaurant Hof van Cleve in Kruishoutem.

Werkgroep Veiligheid

Op 19 november kwam de Werkgroep Veiligheid samen in het kader van het PREVIS-project van het Zeevissersfonds. Tijdens het overleg was er bijzondere aandacht voor het ongeval in Milford Haven waarbij bemanningslid van de Z.15 Zilvermeeuw, Fernand Mussche, om het leven kwam. In aanwezigheid van de preventieadviseur van Liantis, werd door de reder een uitvoerige toelichting gegeven van de omstandigheden van het ongeval. Er werd besproken dat volgens de procedure een verslag van het ongeval opgemaakt moet worden waarin de directe oorzaken vermeld staan. Tevens moet er alles aan gedaan worden om dergelijke ongevallen in de toekomst te vermijden. Concrete voorstellen hieromtrent dienen geformuleerd te worden. De preventiecoördinator van de sector bevestigde dat hier werk van zou worden

gemaakt. De aanwezigen hadden tevens aandacht voor het slachtoffer waarvoor een rouwdienst doorging op 23 november en voor zijn nabestaanden.

Naar aanleiding van dit tragisch ongeval werd er besproken of er naast de reeds bestaande veiligheidsmiddelen andere mogelijkheden aangebracht kunnen worden om in een getijhaven op een veilige manier aan en van boord te gaan. Ieder vaartuig is specifiek en dit moet dan ook individueel bekeken worden. Een uitschuifbare ladder werd als mogelijkheid naar voor gebracht. Informatie hieromtrent zal opgevraagd worden bij bedrijven met technische kennis hierover.

In verband met lopende dossiers werd door de preventiecoördinator medegedeeld dat de actiepunten omtrent de installatie van veiligheidscamera's en in verband met overlevingspakken aan boord van de vaartuigen, goedgekeurd werden door de Raad van Bestuur van het Zeevisserijfonds. De optimalisatie van het systeem voor zwemvesten + PLB (Personal Locator Beacon) worden momenteel nog besproken met de bevoegde instanties.

Data evaluatie-workshop tong 7fg, 7hjk, 4, 7d en tarbot 3a

Op donderdag 21 november 2019 vond in Gent een data evaluatie-workshop plaats in aanwezigheid van wetenschappers uit lidstaten die visserijactiviteiten hebben in de Keltische Zee. De Rederscentrale nam in naam van de Noordwestelijke Adviesraad deel aan de sessie rond tong in ICES-gebied 7hjk.

De workshop ging voornamelijk over de kwaliteit van de beschikbare data, waarna een beslissing dient genomen te worden welke additionele informatie kan gebruikt worden in de Benchmark voor de betreffende stocks. Wetenschappers presenteerden cijfermateriaal van de voorbije jaren uit meerdere databronnen, namelijk het elektronisch logboek, VMS en via waarnemers. Het gros van de tongvangst is in de 7hjk afkomstig van Belgische vissers. De meeste aanwezigheden van Belgische vaartuigen in dat gebied worden gecombineerd met activiteiten in andere ICES-gebieden in eenzelfde zeereis en al zeker diegene die werden uitgevoerd in de buurt van de grenzen van die gebieden. Dit leidde tot vragen over het correct registreren, waardoor VMS- en de 'vangst per inspanningseenheid (catch per unit effort)'-data werden besproken. De aanwezigheid van een Rederscentrale-medewerker was nuttig om relevante toelichting te geven over de Belgische visserijactiviteiten. Op 29 november volgde een specifiek overleg tussen het ILVO en de Rederscentrale over de gecombineerde zeereizen in andere ICES-gebieden. Al deze informatie wordt mee opgenomen in de data benchmark vergadering over platvis in de Noordzee en Keltische Zee te Kopenhagen van 17-21 februari 2020.

Bezoek Finse delegatie

In het kader van een studiereis rond duurzame visserij trok een Finse delegatie vissers en ambtenaren een hele week richting de lage landen. De eerste drie dagen leerde men de Nederlandse visserijsector kennen, terwijl op donderdag 21 en vrijdag 22 november een bezoek aan Oostende stond ingepland. Onder andere de nieuwe visveiling, ILVO en het VLIZ werden bezocht. Ook nam de delegatie op vrijdagmorgen de tijd om de Rederscentrale-kantoren te komen

bezoeken. De medewerkers van Rederscentrale gaven uitleg over de Belgische visserijsector en de meest courante visserijtechnieken. Aansluitend vond ook een bezoek plaats aan de O.51 Stormvogel, het vissersschip van de Vlaamse Visserijcoöperatie, waarvan de renovatiewerken zich in de laatste fase bevinden.

Workshop website FOD Mobiliteit

Op maandag 25 november organiseerde FOD Mobiliteit workshops rond de hernieuwing van hun website. Vertegenwoordigers van de sectoren wegverkeer, luchtvaart, scheepvaart en spoorvervoer werden allen uitgenodigd om per deelgebied suggesties te lanceren over de vorm en inhoud van de nieuwe website. Rederscentrale was ook aanwezig en gaf mee dat de huidige website de nodige aanvraagformulieren bezit, maar er te weinig achtergrondinformatie beschikbaar is en niet alle wetgeving makkelijk terug te vinden is. Op vlak van structuur werden een aantal concrete aanbevelingen gedaan. Het is nu aan de medewerkers van FOD Mobiliteit om alle suggesties te bundelen en een eerste voorstel van de nieuwe website te lanceren voor feedback aan de deelnemers van de workshop.

VLAM-exportwerkgroep

Op donderdag 28 november vond een VLAM-exportwerkgroep plaats. Daar werden de eerste afspraken met potentiële standhouders gemaakt over de Seafood Expo Global 2021, die vanaf dan plaatsvindt in Barcelona. VLAM werkt reeds volop aan de voorbereidingen, want het zal sowieso op logistiek en financieel vlak een uitdaging worden om het Vlaams paviljoen ook op de nieuwe locatie uit te bouwen. Desondanks tonen de groothandelaars reeds grote interesse om zich hiervoor te engageren. Begin 2020 moet VLAM de contracten voor deelname reeds ondertekenen en moeten de Vlaamse bedrijven een beslissing nemen. Ook de voorbereiding van de Seafood Expo Global 2020 in Brussel, loopt vlot.

Een tweede agendapunt betrof de marktprospectie die volgend jaar zal plaatsvinden in Oostenrijk. Het feit dat men in Oostenrijk geen verse vis produceert, biedt mogelijkheden om toegang te vinden tot Oostenrijk, al is de markt wel heel sterk gefocust op gekende internationale certificeringen zoals MSC of ASC. De prospectie zelf zal plaatsvinden eind mei-begin juni 2020. Er zal gewerkt worden via de formule 'speed dating', waarbij handelaren uit Oostenrijk worden uitgenodigd om kort en individueel met alle leden van de Belgische delegatie te spreken. De volgende dag worden een aantal 'storechecks' voorzien. Dit concept werd vorig jaar toegepast tijdens de marktprospectie in Zwitserland en bleek enorm succesvol. Geïnteresseerde bedrijven kunnen zich aanmelden bij Nina Denagtergael, projectmanager voor de visserijsector bij VLAM.

VLIZ 20 jaar

De Rederscentrale was uitgenodigd op de academische zitting rond 20 jaar Vlaams Instituut voor de Zee in de Versluisarena in Oostende op 28 november. Er waren bijdragen van Vlaams minister Hilde Crevits via een videoboodschap, burgemeester Bart Tommelein, West-Vlaams gedeputeerde Jurgen Vanlerberghe en European Marine Board directeur Sheila Heymans. Jan Mees die er van in het begin er bij was, lichtte toe hoe het instituut sinds de oprichting met tien

medewerkers is blijven groeien. Met een huidig personeelsbestand van rond de honderd is het VLIZ een volwaardige Vlaamse wetenschappelijke instelling met uitstraling in binnen- en buitenland.

VLIZ-voorzitter en gouverneur van de provincie West-Vlaanderen Carl Decaluwé was de afsluitende spreker en zette directeur Jan Mees in de bloemetjes. De Rederscentrale wenst hen en het ganse instituut nogmaals te feliciteren met het jubileum en bevestigt het streven naar een constructieve samenwerking tussen visserij en wetenschap, ook met het VLIZ.

Opleidingen

Op vraag van Syntra Vlaanderen en het Maritiem Instituut Mercator vond op donderdag 28 november een overleg plaats samen met de Rederscentrale rond toekomstige opleidingen voor de zeevisserij. Momenteel is er niet direct noodzaak aan nieuwe opleidingen voor de zeevisserij. De unieke situatie van het deeltijds leren slaat momenteel aan en het duaal maken van opleidingen is dan ook voorlopig niet aan de orde. Verder stond ook de mentoropleiding op de dagorde. Het MIM werkt momenteel aan een plan dat op een volgend overleg zal voorgelegd worden.

Fish Welfare symposium

In de gebouwen van VLIZ vond op vrijdag 29 november een 'Fish Welfare Symposium' plaats, georganiseerd door ILVO en VLIZ. Daar werd een overzicht gegeven door verschillende wetenschappers en universiteiten over de onderzoeksresultaten rond pijnperceptie en stress bij vissen. In de voormiddag werd vooral gefocust op het biologische aspect, waarbij één van de conclusies luidde dat vissen met zekerheid emoties ervaren. Maar de vraag is in welke situaties vissen positieve en in welke situaties zij negatieve emoties ervaren. Dit zou wel eens compleet anders kunnen functioneren dan bij mensen. Meer onderzoek hierover is noodzakelijk. Ook de Europese Commissie nam het woord, waarbij werd verwezen naar de Europese strategie betreffende dierenwelzijn. Deze werd ontwikkeld tussen 2012 en 2015 en Europa maakt nu de oefening in welke mate er moet bijgestuurd worden. Ook door hen werd bevestigd dat de komende jaren sterk zal ingezet worden op onderzoek naar dierenwelzijn.

In de namiddag kwam ook de visserijsector ter sprake. Wetenschappelijk directeur van ILVO (Hans Polet) had het over de gebruikelijke visserijtechnieken en hun verwachte impact op het lijden van vis. Ook de RAMP-methode werd uitvoerig voorgesteld door ILVO-wetenschappers, waarbij men de overlevingskansen van vis kan gaan inschatten op basis van uiterlijke kenmerken en reflexen. Vervolgens werd de tijd genomen voor een inhoudelijke discussie met de aanwezigen. Door de vertegenwoordiger van de Rederscentrale werd gewezen op het feit dat door de visserijsector reeds heel wat inspanningen zijn geleverd, zoals grotere netmazen, een Flip Up Rope (steenschot) en kortere slepen. De Visserij Verduurzaamt-erkenning houdt rekening met de indicator dierenwelzijn. Ook werd de link gelegd met andere industrieën, zoals de windindustrie, die via hun activiteiten ongetwijfeld een impact hebben op het welzijn van vis en andere organismen. Onderzoek naar 'Fish Welfare' mag zich zeker niet beperken tot louter de visserij-industrie.

Tot slot werd welzijn van vis binnen de aquacultuursector besproken. Tijdens de presentaties werd geconcludeerd dat meer aandacht voor dierenwelzijn wenselijk is, maar dit eveneens zal leiden tot hogere productiekosten. De vraag is hoe hoog men de standaard moet leggen, rekening houdend met de rentabiliteit van de aquacultuurproducenten. Onder de rubriek Innoverend Vissen van de volgende editie van dit informatieblad zal ILVO via een uitvoerige bijdrage verder rapporteren over dit symposium.

Fevia jaarvergadering

Ieder jaar probeert de Rederscentrale er bij te zijn wanneer de jaarvergadering van Fevia, de federatie van de Belgische voedingsindustrie, wordt georganiseerd en dit jaar is het ook gelukt op 2 december. Het hoofdthema was het ABC van food.be, waarbij vertegenwoordigers uit de verschillende sectoren – er zijn 26 voedingssectoren binnen Fevia – via een letter uit het alfabet de sterktes en opportuniteiten van de Belgische sector naar voor brachten. Het motto 'Small Country, Great Food' blijft een sterk gegeven dat ook in de visserijsector zijn nut kan bewijzen.

Werkgroep Veilingen

Op dinsdag 3 december vond de Werkgroep Veilingen plaats te Zeebrugge. Onder de vaste rubrieken was er aandacht voor de aanvoerverwachtingen. De komende maanden wordt vooral aanvoer verwacht vanuit het Bristolkanaal en het oostelijk deel van het Engels Kanaal. Enkele eurokotters zijn momenteel aan het experimenteren op pijlintkvis met de borden. De Vlaamse Visveiling helpt hierbij mee om een stabiele markt verder te ontwikkelen. Vanuit de handel wordt nu reeds gevraagd om de pijlintkvis in kisten van 20 kg aan te bieden om de kwaliteit verder te optimaliseren. In het voorjaar wordt er weinig activiteit verwacht in de Noordzee en zal het merendeel van de aanvoer vanuit de westelijke wateren komen.

Er wordt de reders gevraagd om tijdens de eindejaarperiode rekening te houden met de voorbehouden plaatsen aan de kaaien om de vis te lossen. Onlangs vond een overleg plaats met de stad Brugge omtrent herstellingswerken aan de infrastructuur op de steiger en de kade te Zeebrugge. In 2020 zal een budget vrijgemaakt worden om de nodige herstellingen uit te voeren.

Het project E-Hold: temperatuur monitoring en digitaal visruimplan werd op de werkgroep voorgesteld. De doelstelling van het project is het aanreiken van management tools aan de reders en bemanning om de kwaliteit van de vis en het beheer van het vaartuig nog verder te optimaliseren.

Tot slot werd binnen de werkgroep een evaluatie gemaakt van het lotingsysteem en de volumekorting op basis van de gerealiseerde omzet. Na overleg werd beslist door alle partijen dat het huidige systeem correct is en gehandhaafd moet blijven.

Controle-overleg

De 6de december was de Rederscentrale uitgenodigd bij de Dienst Visserij te Brugge voor een overleg over traceerbaarheid. Er werd besproken hoe de overheid kan aantonen dat de traceerbaarheid van de productie van Belgische vaartui-

gen tussen vangst en aflevering op het eerste verkooppunt, sluitend is. Tevens kwamen de gebeurlijke problemen met de transmissie van VMS-gegevens van vaartuig naar de Dienst aan bod. Hiervoor worden een aantal initiatieven genomen die rekening zouden moeten houden met de geëvolueerde technische mogelijkheden. Wordt vervolgd.

VLAM Raad van Bestuur

Op de VLAM Raad van Bestuur gaf een vertegenwoordiger van de Boerenbond een presentatie over Agriflanders, de Vlaamse landbouwbeurs bij uitstek die jaarlijks zo'n 360 exposanten en 70.000 bezoekers mag verwelkomen. Agriflanders blijft handelaren uit de landbouwsector warm maken en inspireren, ondanks de moeilijke periode waarin heel wat landbouwers zich bevinden. VLAM is mede-aandeelhouder van Agriflanders en volgt de uitbouw van de beurs van nabij op.

Aansluitend werd de VLAM-begroting voor 2020 voorgesteld. Wat betreft de werkingsmiddelen werd beslist door de Vlaamse regering dat er 6% minder toelage wordt toegekend vanaf 2020. Daarnaast is er geen indexering voorzien, waardoor ook VLAM op horizontaal niveau zal moeten besparen. Dit heeft uiteraard een impact op de begroting van VLAM voor 2020. De helft van de vermindering aan inkomsten door de besparing van de Vlaamse overheid wordt door

het horizontale niveau opgenomen en de andere helft wordt doorgerekend aan de sectoren.

Aansluitend werd een sector-overkoepelend educatief project van VLAM voorgesteld, dat vanaf het voorjaar van 2020 zal aangeboden worden in de derde graad van het lager onderwijs. Zaken die aan bod zullen komen zijn de herkomst van basisproducten, lokale producten en uitleg over hoe en waar we rekening moeten houden met seizoenen. Zowel vis- als agricultuurproducten zullen aan bod komen en dit op zeer interactieve wijze via een applicatie op tablets en op de computer.

Fonds voor Scheepjongeren

Op maandagochtend 9 december 2019 vond de 95ste vergadering van de Raad van het Fonds voor Scheepjongeren plaats. Hoewel de begroting voor 2020 reeds op 27 mei 2019 werd goedgekeurd, diende deze opnieuw besproken te worden naar aanleiding van de recent aangekondigde besparingen door de Vlaamse Regering. Vanaf 2020 zal de Vlaamse overheidssteun voor het Fonds verminderd worden met 6%. Deze bijeenkomst was tevens de laatste die werd voorgezeten door huidig voorzitter ir. Marc Welvaert.

ZB/EB/SM/MV ■

Het visserijbeleid van Vlaams minister Hilde Crevits

Op 4 december was een delegatie van de Rederscentrale (directiecomité) uitgenodigd bij Viceminister-president en Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie, Landbouw en Visserij, Hilde Crevits.

Na een duiding over de Vlaamse visserij en de activiteiten van de Rederscentrale werden vier prioriteiten uitvoeriger besproken: de TAC's en quota 2020 en de decemberraad, vernieuwing en opvolging in de sector, de brexit en de Visserij Verduurzaamt-erkenning. De minister apprecieerde dat bij bijna alle onderwerpen die de Rederscentrale aanbracht, er aandacht is voor de klimaatproblematiek, tevens een belangrijk element in haar beleidsnota voor Landbouw en Visserij.

Deze beleidsnota werd de week voordien, op 29 november, toegelicht door kabinetschef Loes Lyssens op een zitting van de Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij (SALV). De Rederscentrale kreeg daar bevestiging van de belangrijke elementen voor de visserij die het zelf in de nota had vastgesteld: aandacht voor de weerbaarheid van bedrijven, kwaliteit van de producten en het belang van samenwerking. Bij dit alles denkt de Rederscentrale aan de producentenorganisatiestructuur met een uitwerking van productie- en marketingplannen. Er werd ook aangekondigd dat er een voeding-top gepland wordt met als doelstelling de Vlaming meer te doen kiezen voor 'producten van hier'. De minister en haar kabinet houden ook rekening met een volgende herziening van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid vanaf 2022. Het onvermijdelijke op basis van de Vlaamse regeringsverklaring dat ook de Landbouw-

en Visserijadministratie een besparing van zes procent moet worden gevonden, kwam ook aan bod. Toch wordt er gekeken naar vernieuwing en optimalisatie van de ICT-mogelijkheden binnen die administratie.

Op 5 december werd raadgeefster Visserij, Annie Cool, verwelkomd op een zitting van de Technische Werkcommissie Visserij (TWV) van de SALV om uitvoeriger op de specifieke visserijelementen in de beleidsnota in te gaan. Voorafgaand aan deze uitgebreide en nuttige bespreking was er een bedanking voor het advies over visserij, dat bij de regeringsonderhandelingen grondig is bestudeerd.

Het was bij de verschillende bijeenkomsten opnieuw opgevallen dat de kleine, maar complexe visserijsector aan zowat alle factoren van sectorbeleid is onderworpen. De Rederscentrale heeft dan ook bevestigd dat al deze factoren zullen blijven worden opgevolgd, zowel op regionaal, federaal als Europees niveau.

EB ■

VLAAMSE VISVEILING nv ZEEBRUGGE & OOSTENDE

Het aanvoerpunt voor verse vis in Vlaanderen

Afdeling Zeebrugge

Noordzeestraat 201
8380 Zeebrugge

Tel: +32 50 55 99 33

Fax +32 50 55 99 35

Afdeling Oostende

Maritiemplein 1
8400 Oostende

Tel: +32 50 55 99 38

Fax +32 59 32 04 46

@: info@vlvis.be • Web: www.vlvis.be

Kaal 250A- Voorhavenlaan 84 – B 9000 Gent

Tel. +32 (0)9 255 58 00

e-mail: info@werkhuizen-ketels.be

**OFFICIEEL HOOFDVERDELER CUMMINS MARINE MOTOREN
SERVICE CENTER CUMMINS MARINE**

Plaatsen van dieselmotoren tot 3000 pk
Afbouwen van nieuwbouwschepen
Scheepslift tot 300 ton en 13 m breed
Alle scheepsherstellingen boven de waterlijn
Schroeven – Schroefassen – Roeren
Plaatsen van straalbuizen
Alle plaat- en laswerken
Alle draai- en freeswerken

N.V. LEMAHIEU H.K.

Oude Vaartstraat 4 - 8730 Beernem

☎ (050) 25 04 80 - Fax (050) 78 19 68

info@lemahieu.eu - www.lemahieu.eu

**THERMO - ISOLERENDE VERPAKKING
IN EXPANDEERBAAR POLYSTYREEN VOOR:**

verse vis en viswaren
vers vlees en vleeswaren
groenten en fruit
zuivelproducten
diepvriesproducten
breekbare mechanische, elektrische of
precisie-instrumenten
het groeperen van borden potten en bekken in glas,
plastic of aardewerk (paletten)
pootbakjes voor horticuItuur en tuinbouw
isolatieplaten

**ALLE TOEPASSINGEN
IN EXPANDEERBAAR POLYSTYREEN**

Activiteiten marien afval en circulaire economie

Zoals gerapporteerd in vorige edities van dit informatieblad zijn vandaag de dag marien afval, plastics en visserij binnen een circulaire economie, onderwerpen die hoog op de Europese agenda staan. Zo werd zowel bij de NWWAC als bij de NSAC een focusgroep opgericht om deze uitdagingen op te volgen. Op 28 januari 2020 wordt een workshop in dit kader georganiseerd. Ook op lokaal niveau wordt specifiek aandacht besteed aan Fishing for Litter tijdens een Nieuwjaarsdrink op 27 december 2019.

Nieuwjaarsdrink Belgische visserijsector

Op vrijdag 27 december 2019 organiseert de Provincie West-Vlaanderen samen met de Rederscentrale een Nieuwjaarsdrink voor alle vissers, reders en andere stakeholders uit de visserij. Tijdens deze Nieuwjaarsdrink zal er specifieke aandacht zijn voor het Fishing for Litter-project. De vaartuigen die actief deelnemen aan Fishing for Litter en inspanningen leveren om afval aan land te brengen en deze correct te registreren, zullen een teken van waardering ontvangen.

Dit evenement gaat door op 27 december vanaf 11 uur in het Meeting- Eventcentrum Staf Versluys, Kapelstraat 76, Bredene. Om praktische redenen is inschrijven op voorhand noodzakelijk. Dit kan op de website <https://www.westvlaanderen.be/omnuler/nieuwjaarsdrink-vissers-rede-der>

Workshop "Re-imagining gear in a circular economy"

Op 28 januari 2020 vindt een workshop op Europees niveau plaats. Deze workshop wordt georganiseerd door de Noorwestelijke Wateren Adviesraad (NWWAC), de Noordzeeadviesraad (NSAC), de Oostzee Adviesraad (BSAC) en de Pelagische Adviesraad (PelAC) in samenwerking met de Europese Commissie. Het doel van deze workshop is om leden van alle relevante AC's samen te brengen met experts en wetenschappers om verschillende manieren na te gaan waarop de Single Use Plastics-richtlijn en de Europese richtlijn voor haven-ontvangstvoorzieningen kunnen worden geïmplementeerd met betrekking tot visserij.

Zowel tijdens de NWWAC Marine Plastics Focus Group als de NSAC Circular Design of Fishing Gear Focus Group die plaatsvonden op respectievelijk 27 en 28 november werd de organisatie van deze workshop besproken. Er werd een Terms of Reference opgesteld met mogelijk onderwerpen die besproken kunnen worden. Alsook werd een voorlopig programma vastgelegd. Aanwezigen zullen ingedeeld worden in verschillende interactieve groepen waarin actief nagedacht moet worden hoe de doelstellingen van beide Europese richtlijnen met betrekking tot visserij uitgewerkt kunnen worden. In totaal zullen 50 stakeholders deelnemen, waaronder Europese adviesraden, experts uit afvalbeheer, vistuig-ontwikkeling, netproductie, enz. evenals vertegenwoordigers van OSPAR en de Europese Commissie.

Ruimtelijke Ordening

Ruimtelijke Ordening op zee blijft een item waar de visserijsector permanent aandacht voor moet hebben. Deze maand rapporteert de Rederscentrale over twee vergaderingen die op 27 november plaatsvonden in Brussel. Ten eerste was er een Ecosystem Working Group van de Noordzeeadviesraad (NSAC). Daarnaast vond er eveneens die dag in Brussel een bilaterale vergadering plaats over natuurbeschermingsdoelstellingen in België.

NSAC Ecosystem Working Group

Zoals gewoonlijk was de Rederscentrale aanwezig op de Ecosysteem Werkgroep van de NSAC. Tijdens deze werkgroep kunnen alle dossiers gelinkt met ruimtelijke planning op zee in de Noordzee-regio ter sprake komen. Deze bijeenkomst was eveneens de laatste van voorzitter Euan Dunn van Birdlife International. Anne-Cécile Dragon van WWF neemt de fakkel over. Als eerste topic werd door de nieuwe voorzitter aan de aanwezige leden gevraagd welke onderwerpen in de toekomst prioritair behandeld moeten worden binnen de werkgroep en over welke onderwerpen advies gegeven kan worden. Op deze basis werd het werkplan van de Ecosysteem Werkgroep besproken.

Daarbij uitten zowel de visserijvertegenwoordigers als de ngo's hun bezorgdheid over de verschillende ontwikkelingen en de toekomstplannen met betrekking tot windmolenparken in de Noordzee. Onlangs werd onder meer door Europa meegedeeld dat het North Sea Wind Power Hub consortium, dat plannen heeft om een gigantische hub op de Doggerbank te bouwen, als European Project of Community Interest werd aangewezen.

Niet enkel de enorme oppervlakte van deze windmolenparken vormt een probleem voor de visserijsector, maar ook de kabels die hiermee gepaard gaan. Het vissen nabij deze kabels brengt risico's met zich mee en bij schade aan de bekabeling kan dit leiden tot strenge sancties. Bovendien is de wetgeving, wat betreft toegang tot windmolenparken en het vissen nabij kabels, verschillend per lidstaat. Ten slotte is het niet evident, gezien de snelle ontwikkelingen, om een overzicht te bewaren van de plannen per lidstaat. Tijdens de vergadering kwam dan ook het voorstel om een aparte focusgroep op te richten die alle dossiers met betrekking tot windenergie in de Noordzee zou behandelen. Uiteraard zal Rederscentrale deze focusgroep opvolgen.

Vervolgens werd betreffende het werk binnen de Circular Design of Fishing Gear Focus Group een update gegeven. De hoofddoelstelling van deze focusgroep is het definiëren van een alomvattend advies met betrekking tot de Single Use Plastics EU-richtlijn in relatie tot visserij. Daarbij wordt zoveel mogelijk afgestemd met andere fora waarbinnen dit onderwerp besproken wordt zoals de Noordwestelijke Wateren AC. Over de plastic problematiek kan elders in dit blad een apart artikel worden gevonden.

Daarna werd een stand van zaken gegeven betreffende de Dogger Bank Focus Group. De procedure rond de aanwijzing van marine beschermde gebieden op de Doggerbank kent een lange geschiedenis met grote discussies. Vooral over de grootte van het te sluiten gebied voor bodem

beroerende visserijactiviteiten was er onenigheid. Binnen de NSAC werd dan ook geen overeenstemming bereikt tussen ngo's en de visserijsector betreffende een advies. Daarom werd overeengekomen dat een Focus Group rond de Doggerbank binnen de NSAC opgericht diende te worden. Binnen de focusgroep werd heel wat progressie gemaakt waardoor momenteel een ontwerpadvies op tafel zou liggen dat wellicht tijdens het Uitvoerend Comité van de NSAC eind januari 2020 goedgekeurd zal worden.

Ten slotte werd gesproken over de topic 'controle en handhaving' binnen mariene beschermde gebieden. Sinds 14 augustus is er immers een nieuwe Europese verordening over technische maatregelen in het visserijbeheer van kracht. In dit verband werd tijdens de vergadering door vertegenwoordigers van DG MARE gemeld dat lidstaten onder andere meer verantwoordelijkheden zullen moeten opnemen en dat controle uitgebreid zal worden naar alle schepen, inclusief deze kleiner dan 12 meter.

België en Europa in dialoog over natuurbescherming

Op woensdag 27 november ging eveneens in Brussel een bilaterale vergadering door over natuurbeschermingsdoelstellingen in België. Stakeholders uit de diverse sectoren, zowel op land als op zee, tekenden present om input te leveren. Ook op vlak van bevoegde overheden was er een grote aanwezigheid. Het Vlaams Gewest, het Waals Gewest, de Europese Commissie en de Federale Overheidsdienst (FOD) Leefmilieu namen deel aan de dialoog. In België zijn de regio's verantwoordelijk voor natuurbescherming aan land, terwijl de federale overheid verantwoordelijk is voor het natuurbeheer op zee, onder bevoegdheid van de staatssecretaris van de Noordzee. De Rederscentrale werd uitgenodigd om een visie en bezorgdheden voor te stellen over het gebeuren op zee.

Michael O'Briain is hoofd van de afdeling natuurbescherming binnen het Directoraat Generaal Milieu van de Europese Commissie. Hij gaf in zijn inleiding mee dat het geen evidentie is om natuurbeschermingsmaatregelen te implementeren. Vandaar kregen de stakeholders de kans om hun voornaamste opportuniteiten en bezorgdheden te komen toelichten. De Europese Commissie organiseert dergelijke 'Nature Dialogues' met alle lidstaten van de Europese Unie. België is in dit kader de 21ste lidstaat die aan bod komt.

Ook de Rederscentrale was dus aanwezig en gaf een korte presentatie. De volgende opportuniteiten die Natura 2000 met zich kan meebrengen kwamen hierin ter sprake:

- Visserij Verduurzaamt, waarbij rederijen een erkenning krijgen indien zij voldoen aan duurzaamheidsvereisten

op basis van 11 indicatoren (Valduvis-tool). Ecologische duurzaamheid speelt een grote rol in de quotering. Overheden zouden bij het implementeren van Natura 2000-maatregelen rekening kunnen houden met rederijen die inzetten op verduurzaming en de beoogde Visserij Verduurzaamt-doelstellingen behalen.

- Implementatie GEOFISH, een tool om de impact van mariene beschermende gebieden op de Belgische visserij na te gaan. GEOFISH geeft de visserijsector de kans om de economische impact van mogelijke Natura 2000-maatregelen correct in te schatten en de visserijbelangen te verdedigen.
- Er is de verplichte invoering van het Visserij Effectenrapport in de herziening van het Marien Ruimtelijk Plan (MRP 2020-2026) voor alle nieuwe activiteiten binnen de zes mijlszone in het Belgisch Deel van de Noordzee (BDNZ).

Daarnaast werden een aantal bezorgdheden toegelicht:

- De visserijsector heeft nood aan open ruimte, maar deze is reeds zeer beperkt in het BDNZ door de enorme activiteit van diverse sectoren.
- Bij bepaling van Natura 2000-gebieden wordt te weinig rekening gehouden met het economisch belang van de visserijsector. Maatregelen zouden steeds met Rederscentrale, de enige erkende PO en beroepsvereniging in de sector, moeten worden afgestemd.
- Bestaande visserijtechnieken (zoals alternatieve boomkor) worden vaak negatief beoordeeld, terwijl Belgen voornamelijk zandige gronden bevissen die slechts een lage tot middelmatige gevoeligheid kennen.

Dhr. O'Briain wees in zijn reactie onmiddellijk op het feit dat de visserijbevoegdheid bij een ander departement, het Directoraat Generaal Maritieme Zaken en Visserij (DG MARE) ligt en hij verwees ook naar het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB). Alle potentiële maatregelen die de visserijsector kunnen affecteren moeten gebaseerd zijn op wetenschappelijke inzichten en in lijn zijn met de doelstellingen van het GVB. Dat is de visie van de Europese Commissie. Dhr. O'Briain zei ook dat de Commissie in feite nog niet zo ver staat met de implementatie van visserijmaatregelen, gezien dit een zeer moeilijke oefening is en de maatregelen ook werkbaar moeten zijn. Momenteel lopen hierover dus debatten met de verschillende lidstaten.

Ook een tiental andere organisaties kregen de kans om hun opportuniteiten en bezorgdheden naar voor te brengen, waaronder het Agentschap voor Natuur en Bos, Boerenbond, VOKA en de Hubertus vereniging voor jagers. De focus lag in het gros van de presentaties op natuurbehoud op landzijde, enkel Krien Hansen van Natuurpunt sprak over natuurbescherming op Zee.

Krien sprak in naam van Bond Beter Leefmilieu, Greenpeace, WWF en haar eigen organisatie Natuurpunt. Zo'n 30% van het BDNZ is aangewezen als Natura 2000-gebied. Desondanks zijn er amper maatregelen doorgevoerd. Krien vermeldde dat de Europese Commissie 'Emergen-

cy Measures' kan nemen (zoals voorzien in artikel 11 van het GVB). In de Belgische wateren is het moeilijk om tot gezamenlijke maatregelen te komen door de belangen van meerdere lidstaten. Het Europees parlement heeft de voorliggende visserijmaatregelen afgewezen omdat ze niet drastisch genoeg waren. Ngo's vragen dialoog om te bekijken of een heropname van bepaalde maatregelen mogelijk is. Daarnaast stelt Natuurpunt zich vragen bij het feit dat een passende beoordeling niet verplicht is voor activiteiten zoals visserij, recreatie, militaire activiteiten en bagger. Tot slot komt Krien terug op het MRP 2020-2026, waaruit blijkt dat er enorm veel economische activiteiten zijn in het BDNZ. Cumulatieve effecten van de verschillende industrieën actief in het BDNZ werden niet mee opgenomen in de passende beoordeling voor Natura 2000, wat ngo's betreuren. Ze noemen het Natura 2000-proces tot op heden eerder 'conversation' dan 'conservation'.

De Europese Commissie reageerde hierop dat het inderdaad weinig nut heeft om enkel op papier natuurbescherming naar voor te schuiven, terwijl er geen effectieve maatregelen uitgevaardigd waren. Dhr. O'Briain verwees ook naar het geplande debat tijdens de namiddagssessie tussen de vier betrokken autoriteiten. De doelstelling van dit debat is om een Roadmap te ontwikkelen die de basis moet vormen voor toekomstige discussies over Natura 2000 tussen de overheid en industrieën.

De aanwezige vertegenwoordigers van de FOD Leefmilieu bevestigden dat er de komende maanden opnieuw gesprekken zullen volgen met de diverse Noordzee-stakeholders ter voorbereiding van Natura 2000-maatregelen in de zoekzones. Binnen de Task Force onder het Convenant 'Visserij verduurzaamt' werd reeds afgesproken dat van zodra FOD Leefmilieu mogelijke voorstellen ter beschikking heeft, zij zullen worden uitgenodigd om meer duiding te geven waarom deze zones het meest interessant zijn om in stand te houden. Eveneens zal Rederscentrale tijdens deze procedure in contact blijven met het kabinet van staatssecretaris De Backer.

SUMARiS Nieuwsbrief 4

Het Interreg-project SUMARiS ging van start op 1 juli 2017 en loopt voor een periode van drie jaar. Via een intense samenwerking tussen producentenorganisaties en wetenschappelijke instellingen in Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk en België, wordt gewerkt aan een beheerstrategie voor de visserij op roggen. Ook Rederscentrale maakt deel uit van de partners en neemt het voortouw bij het werkpakket 'Training' in het project. In deze editie publiceren we een vierde nieuwsbrief.

JV ■

Waarom het SUMARiS-project?

Philippe Vallette, Algemeen Directeur van Nausicaá en Voorzitter van het Internationaal Aquarium Netwerk:

"Eén van de doelstellingen van het project is om meer wetenschappelijke kennis te verzamelen in functie van een duurzaam beheer en een specifieke, grensoverschrijdende beheerstrategie voor roggen in de Noordzee en het Engels Kanaal. Dat is een grote uitdaging, gericht op het behoud van onze waardevolle hulpbronnen.

Nausicaá ging die uitdaging aan, en werd partner van het SUMARiS-project, gefinancierd via INTERREG 2 Zeeën.

Roggen die ongewild in de netten van vissers terecht komen, worden naar Nausicaá gebracht en daar in aquaria gehouden. Een team van dierenverzorgers houdt hen nauwlettend in de gaten en volgt hun overleving en vitaliteit op.

Het verbeteren van de kennis over relatief onbekende soorten is een integraal onderdeel van onze missie: werken aan een toekomst waarin de mens kan voortbestaan in harmonie met de natuur.

Ons engagement in het project is de studie van belangrijke levenskenmerken van roggensoorten, zoals de voortplantingscyclus, vruchtbaarheid, ontwikkelingsstadia van de eitjes, en overlevingskansen na teruggooi. Op die manier dragen we bij aan het verbeteren van de kennis over biologische kenmerken van roggen in het Engels Kanaal en de Noordzee.

Nausicaá neemt ook het voortouw in de communicatie over het project en de bevindingen. Die worden gedeeld met de bezoekers van het Nationaal Centrum voor Zeebeleving (National Sea Experience Centre) maar ook op publieke events in Boulogne-sur-Mer, zoals het Berck Vliegerfestival en het Zeefestival."

WAT GEBEURT ER BINNEN SUMARiS?

Een correcte identificatie van roggensoorten aan boord van vaartuigen en in de vismijn is essentieel om accurate aanlandingsgegevens en uiteindelijk een meer duurzame visserij te bekomen. Veel van de soorten lijken echter hard op elkaar, dus foute identificaties en naamgeving zijn een terechte bezorgdheid en bron van verwarring. Professionele vissers (bemanning én schipper), toekomstige vissers en werknemers van visveilingen moeten in staat zijn om soorten te onderscheiden en hen de juiste (niet-wetenschappelijke) naam te geven. Ook de manier van hanteren en behandelen van roggen is belangrijk, zowel voor de veiligheid van de visser als voor de overleving van de rog na teruggooi (cf. aanlandplicht).

Om ervoor te zorgen dat roggen correct geïdentificeerd, benoemd en behandeld worden, werden binnen het SUMARiS-project verschillende producten ontwikkeld voor vissers en professionelen in de vismijn. Het gaat onder meer over een identificatiegids, opleidingen, een educatieve PowerPoint-presentatie en een trainingsvideo. Deze tonen hoe je roggen uit het Engels Kanaal en de Noordzee kan herkennen en hoe je ermee moet omgaan. Alle producten zijn beschikbaar in het Engels, Frans en Nederlands.

Identificatiegids voor vissers en vismijnwerknemers

De identificatiegids werd ontwikkeld door de Rederscentrale, FROM Nord (producentenorganisatie uit Boulogne) en Nausicaá, en beschrijft de zes meest courant voorkomende roggensoorten: de stekelrog, gevlekte rog, blonde rog, golfrog, kleinoogrog en grootoogrog. De gids toont ook hoe je roggen op een veilige manier kan hanteren en behandelen, hoe ze kunnen worden bijgehouden in waterreservoirs en hoe ze best overboord gezet worden. De gids werd verspreid naar professionelen binnen de visserij en visveilingen via producentenorganisaties verbonden aan het SUMARIS-project.

Identificatiegids

Opleidingen voor vissers en vismijnwerknemers

Deelnemende producentenorganisaties hebben in het kader van SUMARIS opleidingen georganiseerd voor vissers en vismijnwerknemers. Zo organiseerde ILVO in maart 2019 een leer-de-leraar sessie. Tijdens dergelijke sessies leren deelnemers hoe ze de identificatiegids en andere producten kunnen gebruiken aan boord. Rederscentrale, FROM Nord and KEIFCA (Kent & Essex Inshore Fisheries and Conservation Authority) zullen tot het einde van het project sessies organiseren voor lokale vissers en vismijnwerknemers.

Opleidingsmateriaal voor toekomstige vissers

De partners van SUMARIS geloven dat ook toekomstige vissers opgeleid moeten worden om roggen te identificeren en correct te behandelen. Daarom werden een Power-Point presentatie en een video ontwikkeld, in het Engels, Nederlands en Frans. Deze kunnen gebruikt worden tijdens opleidingsmomenten voor studenten van visserijopleidingen in de deelnemende landen. De eerste sessie vond plaats in de Oostendse visserijsschool in december 2018, en werd bijgewoond door meer dan 30 studenten.

Screenshot uit de trainingsvideo

Evenementen

GEMEENSCHAPPELIJK EN DUURZAAM BESTANDSBEHEER VOOR ROGGEN

Tijdens een internationaal event te Canterbury op 16-17 mei 2019 verzamelde KEIFCA, met de steun van SUMARIS-partners, stakeholders om hun visie te delen over het beheer van roggen in het Engels Kanaal en de Noordzee. Ongeveer 50 professionelen uit verschillende sectoren woonden de meeting bij: 14 vissers en leden van de visserij-industrie, 19 wetenschappers, 6 visserijbeheerders, en 8 leden van organisaties zoals SeaFish, SharkTrust, Nausicaá, maar ook ngo-leden en marketing professionelen. Zij waren afkomstig uit Ierland, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, België, Nederland en Italië.

Het hoofddoel van de conferentie was om verschillende beheeropties voor roggen te bespreken en te evalueren, om aanbevelingen te formuleren voor de toekomstige Europese strategie voor visserijbeheer, en om volgende stappen te overwegen. Er werd uitvoerig gediscussieerd over de thema's "Biologie, levenscyclus en stockdynamiek van roggen", "Economie van de roggenvisserij", en "Roggenbeleid- en beheer". Het verslag van de conferentie zal binnenkort ter beschikking worden gesteld.

SUMARIS NEEMT DEEL AAN DE PUBLIEKE CONSULTATIE VOOR HET VISSERIJBELEID 2020.

Afgelopen augustus nam SUMARIS deel aan de publieke consultatie over Visserij-opportunities voor 2020 binnen het Gemeenschappelijk Visserijbeleid, georganiseerd door het Directoraat-Generaal voor Maritieme Zaken en Visserij (DG MARE), zie https://ec.europa.eu/info/consultations/fishing-opportunities-2020-under-common-fisheries-policy_en.

Het doel van de consultatie was om meningen te verzamelen over de manier waarop visserij-inspanning en quota worden bepaald volgens het algemene visserijbeleid en in relatie tot wetenschappelijk advies over duurzame visserij. De uitwerking van de bijdrage werd gecoördineerd door FROM Nord en gesteund door de SUMARIS partners. Bekijk de publicatie via https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/contribution-sumaris-consultation-on-fishing-opportunities-2020_en.pdf

Wist je dat?

Er zijn zes soorten roggen die vaker worden aangeland dan anderen: de stekelrog, gevleete rog, blonde rog, golfrog, kleinoogrog en grootoogrog. In de vorige Nieuwsbrief kon je al kennis maken met de stekelrog, gevleete rog en de blonde rog. Maar hoe herken je de andere drie?

Grootoogrog ***Leucoraja naevus*** **FAO code: RJN**

Makkelijk te herkennen, dankzij een grote zwart-gele oogvlek op elke borstvin. Door deze twee bloemvormige vlekken staat de soort in Frankrijk bekend als "raie fleurie" (bloemenrog). Deze soort heeft rijen van stekels op de middenlijn, maar ook driehoek van stekels rond de ogen.

Kleinoogrog ***Raja microocellata*** **FAO code: RJE**

Makkelijk te herkennen door diens zandkleur en lichtgekleurde lijnen langs de contouren van het lichaam op de bovenzijde. De ogen lijken klein, en de staart is korter dan het lichaam.

Golfrog ***Raja undulata*** **FAO code: RJU**

Kan geïdentificeerd worden dankzij kleur en patronen: op de rugzijde heeft deze soort een heleboel donkere golvende banden afgewisseld met rijen van witte vlekken.

Wat is er nog te doen in 2019 en 2020?

MEER OPLEIDINGEN VOOR VISSERS EN VISMIJNWERKNEMERS

Er worden nog meer opleidingen gepland in België, die 30 minuten tot een uur zullen duren. De sessies beginnen met een presentatie over het project, en een overzicht van de roggenvisserij en de verschillende maatregelen in België. Vervolgens wordt aan de hand van de trainingsvideo uitleg gegeven over identificatie en optimale hantering van roggen. De sessie eindigt met het uitdelen van een identificatiegids voor gebruik aan boord of in de vismijn.

VOORUITGANG IN KENNIS

IFEREMER en ILVO werken sinds juni 2018 aan een methode voor leeftijdsbepaling van roggen, met een focus op stekelrog (*Raja clavata*). Zij creëerden twee beeldbanken: één met interne en externe foto's voor geslachtsbepaling en schatting van seksuele maturiteit, en één met beelden van wervels voor het schatten van de leeftijd. De partners maakten ook een synthese van data over levenscycluskenmerken die kunnen gebruikt worden om in te schatten op welke leeftijd roggen geslachtsrijp worden. De resultaten tonen aan dat 50% van de roggen geslachtsrijp worden aan 50 cm voor mannelijke roggen en aan 60 cm voor vrouwelijke roggen.

Beide databanken worden voorgesteld aan de werkgroep van ICES (the International Council for the Exploration of the Sea) die verantwoordelijk is voor het wetenschappelijk opvolgen van visserij op Elasmobranchii, i.e. haaien en roggen.

OVERLEVING - ZEEREIZEN

Zeereizen met commerciële vaartuigen worden nog steeds uitgevoerd in België, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. Tot nu toe werden reeds zeven zeereizen gemaakt in België, waarvan drie met een bordennet en vier met een boomkorvaartuig. In het VK werden zeven reizen uitgevoerd met kieuwnetten, en in Frankrijk staat de teller op zes reizen met de boomkor en vijf reizen met staand want.

ILVO en Nausicaá houden sinds juli 2018 roggen bij die tijdens zeereizen werden gevangen. Zij doen onderzoek naar de overleving van de roggen, vooral bij stekelrog maar ook blonde rog, golfrog en gevleete rog worden bestudeerd.

Contacteer ons!

SUMARiS is online !

- <https://www.nausicaa.co.uk/article/sumaris-project/>

- <http://www.fromnord.fr/le-from-nord/nos-projets-en-cours-de-realisation>

- <http://www.ilvo.vlaanderen.be/language/en-US/EN/Press-and-Media/Newsletter/Survey/articleType/ArticleView/articleId/4776/The-pursuit-of-rays-Towards-improved-mangement-of-ray-stocks-in-the-North-Sea-and-English-Channel.aspx#.WnHj6UxFyU>

- <https://www.kentandessex-ifca.gov.uk/im-interested-in/research/rays-and-skates/>

- <https://www.rederscentrale.be/infoblad/>

- <https://www.visned.nl/aanlandplicht/259-sumaris-project-wellicht-bijdrage-aan-chokespeciesdiscussie>

Volg ons:

Twitter: @SUMARiSInterreg

LinkedIn: SUMARiS Interreg2Seas

Youtube

Save the date!
SUMARiS project - Final event
Towards sustainable management of rays and skates

29 - 30 April 2020
Boulogne-sur-Mer

sum A RiS
Interreg
2 Seas Mers Zeeën

FROM NORD

Marktsituatie in de zeevisserij

oktober 2019

(Teneinde seizoenschommelingen te neutraliseren, worden de gegevens vergeleken met de overeenstemmende maand van het voorgaande jaar.)

Omzet daalt fors in oktober Visprijzen doen het iets minder

AANVOER

In oktober 2019 werden in Belgische havens 1.238 ton visserijproducten aangevoerd door Belgische vissersvaartuigen, 12% minder dan vorig jaar. Hiervan werden 679 ton of 55% aangevoerd in de vismijn van Zeebrugge (+1%), 513 ton of 41% in Oostende (-1%) en 47 ton of 4% (sq) in Nieuwpoort.

De totale hoeveelheid aangelande demersale vissoorten vermeerderde met 1% tot 1.032 ton, wat goed is voor 83% van de totale aanvoer (+11%). De aanvoer van rondvis vermeerderde met 38% tot 140 ton. De scholaanvoer daalde met 6% tot 417 ton terwijl er ook 21% minder tong werd aangeland, nl. 84 ton t.o.v. 106 ton in oktober vorig jaar. Tarbot en griet gingen ook achteruit. Tongschar ging er op vooruit (+73%) en tenslotte was er voor roggen een status quo van 79 ton.

De garnaaanvoer daalde tot 78 ton. De aanvoer van langoustines daalde met 3 ton tot 5 ton.

AANVOERWAARDE

De totale omzet gerealiseerd door Belgische vaartuigen in de Belgische vismijnen daalde met 14% tot 4,77 miljoen euro.

De besomming voor de demersale vissoorten bedroeg 4,11 miljoen euro t.o.v. 4,27 miljoen euro in oktober vorig jaar (-4%), wat overeenkomt met 86% van de totale aanvoerwaarde (+9%).

De rondvissoorten kenden een omzetsijging van 57% en klokten af op € 406.000.

De omzet voor schol daalde met 14% tot 1.134.000 euro terwijl de opbrengst van tong daalde met 5%.

De tongbesomming van 1,19 miljoen euro was goed voor 25% van de totale omzet (+2%).

Bij de andere platvissoorten bracht tarbot 22% minder op dan vorig jaar. De omzet voor tongschar vermeerderde dan weer met 32% tot € 276.000 terwijl zeeduivel een aanvoerwaarde kende van € 270.000 (-8%).

STIJGERS ↑			DALERS ↓		
Soort	Ton	%	Soort	Ton	%
Schelvis	6	+145%	Steenbolk	4	-56%
Kabeljauw	109	+39%	Schol	417	-6%
Wijting	12	+159%	Tong	84	-21%
Bot	13	+38%	Tarbot	25	-26%
Schar	29	+62%	Griet	17	-3%
Tongschar	74	+73%	Schartong	14	-57%
Hondshaai	31	+2%	Rode Poon	22	-34%
Sint-Jacobsschelpen	20	+86%	Zeeduivel	23	-4%
Pijlinktvis	16	+51%	Garnaal	78	-70%
Zeekat	63	+6%	Langoustines	5	-33%

Evolutie aanvoer demersale vissoorten, schaal- en weekdieren t.o.v. dezelfde maand 2018

De garnaalomzet kende een forse daling met 68% tot €247.000. De omzet van de langoustines nam af tot €47.000. De omzet voor Sint-Jacobsschelpen steeg met 97% tot €60.000.

PRIJZEN

De gemiddelde visprijs bedroeg in oktober 3,85 euro/kg t.o.v. 3,96 euro/kg vorig jaar, een daling van 3%. In de vismijn van Zeebrugge bedroeg de gemiddelde visprijs 3,93 euro/kg (-5%) en in Oostende werd 3,82 euro/kg betaald (+1%). De gemiddelde prijs van de aanvoer in Nieuwpoort daalde met 3% tot 3,16 euro/kg.

Voor de demersale vissoorten betaalde men gemiddeld 3,98 euro/kg, een daling met 5%.

De gemiddelde prijs voor kabeljauw bedroeg 3,14 euro/kg (+15%).

De prijs voor schol verminderde met 8% tot 2,72 euro/kg. Per klasse 1-2-3-4 betaalde men respectievelijk volgende prijzen in euro/kg: 3,57 (-6%); 3,14 (-4%); 2,80 (-5%) en 2,27 (-13%).

Onze economisch belangrijkste vissoort tong noteerde een prijsstijging met 20% tot een gemiddelde van 14,16 euro/kg.

Grootteklasse	Oktober 2018	Oktober 2019	Evolutie
1	17,53	21,60	+23%
2	17,08	21,82	+28%
3	13,29	15,94	+20%
4	12,03	13,23	+10%
5	8,70	9,86	+13%
Totaal	11,78	14,16	+20%

Volgende prijzen in euro/kg werden bekomen per grootteklasse voor tong

STIJGERS ↑			DALERS ↓		
Soort	Euro/kg	%	Soort	Euro/kg	%
Kabeljauw	3,14	+15%	Schelvis	2,20	-14%
Tong	14,16	+20%	Steenbolk	0,77	-29%
Tarbot	9,91	+6%	Schol	2,72	-8%
Schartong	2,80	+12%	Bot	0,74	-25%
Rog	2,43	+10%	Schar	0,97	-11%
Rode Poon	1,56	+22%	Griet	6,99	-7%
Garnaal	3,15	+6%	Tongschar	3,71	-24%
Langoustines	9,25	+16%	Zeeduivel	11,57	-4%
Sint-Jacobsschelpen	2,96	+6%	Hondshaai	0,47	-15%
			Zeekat	2,81	-38%
			Pijlinktvis	4,37	-24%

Evolutie prijzen demersale vissoorten, schaal- en weekdieren t.o.v. zelfde maand 2018

MV ■

Vergelijkende zeevisserijstatistiek oktober 2018-2019

	10/2018			10/2019		
	KG	EURO	EURO/KG	KG	EURO	EURO/KG
Demersaal						
ANDERE DEMERS.	902	1.735,36	1,92	626	846,76	1,35
BLONDE ROG	47.718	108.542,33	2,27	36.978	99027,05	2,68
BOT	9.404	9.286,05	0,99	12.820	9658,84	0,75
ENGELSE POON	10.854	5.178,38	0,48	3.967	2711,55	0,68
GRAUWE POON	1.369	300,88	0,22	4.134	1618,78	0,39
GRIET	17.996	134.910,38	7,50	17.484	122251,89	6,99
GROOTOOGROG	803	1.139,28	1,42	450	802,77	1,78
HEEK	4.241	13.420,65	3,16	2.690	8418,08	3,13
HEILBOT	79	960,27	12,16	61	713,2	11,69
HONDSHAAI	29.984	16.480,10	0,55	30.528	14413,17	0,47
HONDSTONG (WITJE)	5.468	10.716,43	1,96	2.349	4935,18	2,10
KABELJAUW	77.985	212.339,97	2,72	108.554	341018,01	3,14
KATHAAI	3.031	1.968,04	0,65	3.651	2774,25	0,76
KONGERAAL	1.457	1.808,94	1,24	1.126	1339,42	1,19
KOOLVIS	532	609,75	1,15	516	666,38	1,29
LENG	1.323	3.576,31	2,70	2.377	5535,46	2,33
LIPVissen	109	58,33	0,54	3	0,9	0,30
MUL	6.646	36.252,71	5,45	34.727	63414,82	1,83
PIETERMAN	3.039	11.338,31	3,73	2.266	6707,11	2,96
POLLAK	1.513	6.621,61	4,38	3.758	15808,18	4,21
RODE POON	34.018	43.630,73	1,28	22.480	35164,69	1,56
ROGGEN	263	287,08	1,09	150	221,22	1,47
SCHAR	17.696	19.247,23	1,09	28.738	27972,74	0,97
SCHARRETONG	32.916	82.663,43	2,51	14.207	39814,37	2,80
SCHELVIS	2.480	6.338,33	2,56	6.066	13323,25	2,20
SCHOL	443.474	1.318.076,02	2,97	417.282	1134239,09	2,72
STEENBOLK	9.032	9.802,49	1,09	3.972	3040,37	0,77
STEKELROG	24.025	50.735,79	2,11	31.516	69951,59	2,22
TARBOT	33.135	310.922,86	9,38	24.559	243293,77	9,91
TONG	107.021	1.261.457,50	11,79	84.216	1192680,69	14,16
TONGSCHAR	42.991	209.995,30	4,88	74.497	276196,02	3,71
WIJTING	4.733	6.127,91	1,29	12.219	17743,39	1,45
ZANDTONG	6.544	44.413,14	6,79	3.695	26752,61	7,24
ZEEBAARS	800	8.288,71	10,36	940	8575,6	9,12
ZEEDUIVEL	24.387	293.593,25	12,04	23.332	269917,45	11,57
ZEewolf	2.619	8.913,19	3,40	5.634	20416,52	3,62
ZONNEVIS	2.154	14.873,75	6,91	715	5365,91	7,50
ZWARTE ZEEBRASEM	361	564,11	1,56	34	35,56	1,05
ZANDROG	6.974	14.460,32	2,07	9.789	23269,21	2,38
GOLFROG	27	42,38	1,57			
TORSK	11	0,22	0,02			
HAAIEN ALG.	257	78,48	0,31	535	229,21	0,43
ATL. ZALM	4	62,22	15,56			
PALING				3	26,76	8,92
DUNLIPHARDER	232	547,71	2,36	10	6,78	0,68
GEVLEKTE ROG	178	533,41	3,00			
ZEEBARBEEL	3	6,12	2,04			
TOTAAL DEMERSAAL	1.020.788	4.282.905,76	4,20	1.033.654	4110898,6	3,98
Pelagisch						
HARING				680	803,92	1,18
MAKREEL	6.176	12.980,84	2,10	670	2208,25	3,30
SARDINE	73	265,12	3,63	2	0,42	0,21
HORSMAKRELEN	2.316	1.464,34	0,63	274	259,44	0,95
TOTAAL PELAGISCH	8.565	14.710,30	1,72	1.626	3272,03	2,01
Schaaldieren						
GARNAAL	269.322	812.815,18	3,02	87.490	278267,2	3,18
KRABBPOTEN	4.290	15.685,87	3,66	3.563	12392,1	3,48
LANGOUST.(GEH.)	7.513	59.822,18	7,96	5.052	46742,53	9,25
LANGOUST.(ST.)	5.852	42.649,83	7,29	3.556	25222,7	7,09
NOORDZEEKRAB	7.917	9.104,47	1,15	1.970	6092,62	3,09
ZEEKREEFT	153	1.897,59	12,40	93	626,07	6,73
ANDERE SCHAALD.	458	387,31	0,85	515	817,9	1,59
SPINKRAB	20	40,00	2,00			
TOTAAL SCHAALDIEREN	295.525	942.402,43	3,19	102.239	370161,12	3,62
Weekdieren						
OCTOPUSSEN	2.792	4.377,33	1,57	2.454	4095,59	1,67
PIJLINKTVISSEN	10.509	60.468,27	5,75	15.814	69095,87	4,37
ST.JAKOBS-SCH.	10.967	30.577,28	2,79	20.360	60316,52	2,96
WULK	5.892	10.025,38	1,70	8.517	11830,59	1,39
ZEEKAT	59.791	270.340,28	4,52	63.261	177978,12	2,81
TOTAAL WEEKDIEREN	89.951	375.788,54	4,18	110.406	323316,69	2,93
Eindtotaal	1.414.829	5.615.807,03	3,97	1.247.925	4807648,44	3,85

Gecumuleerde vergelijkende zeevisserijstatistiek (2018-2019)

	2018			2019		
	KG	jan-okt EURO	EURO/KG	KG	jan-okt EURO	EURO/KG
Demersaal						
ANDERE DEMERS.	6.788	10.290,33	1,52	6.864	9.970,30	1,45
ATL. ZALM	13	192,07	14,77	33	457,89	13,88
BLONDE ROG	437.147	1.024.712,01	2,34	494.869	1.037.068,56	2,10
BOT	115.848	109.695,62	0,95	113.454	76.699,00	0,68
DUNLIPHARDER	277	654,43	2,36	114	70,12	0,62
ENGELSE POON	247.349	202.046,11	0,82	234.349	155.059,63	0,66
GOLFROG	15.280	43.262,21	2,83	53	80,44	1,52
GRAUWE POON	40.774	10.635,10	0,26	41.159	12.827,27	0,31
GRIET	161.095	1.375.470,02	8,54	159.886	1.291.714,82	8,08
GROOTOOGROG	22.519	37.094,67	1,65	20.185	26.629,32	1,32
HAAIEN ALG.	3.091	960,41	0,31	2.924	723,14	0,25
HEEK	43.557	91.666,99	2,10	53.651	101.068,44	1,88
HEILBOT	1.617	19.458,69	12,03	1.576	18.794,41	11,93
HONDSHAAL	417.063	208.534,48	0,50	424.031	203.893,04	0,48
HONDSTONG (WITJE)	48.556	96.450,27	1,99	54.635	93.585,43	1,71
KABELJAUW	297.428	802.655,39	2,70	282.022	897.095,90	3,18
KATHAAL	30.880	16.717,29	0,54	45.885	25.989,43	0,57
KATHAALACHTIGEN	150	92,70	0,62	300	147,50	0,49
KONGERAAL	28.342	26.458,66	0,93	33.955	18.317,78	0,54
KOOLVIS	4.759	5.341,07	1,12	2.466	3.141,19	1,27
LENG	14.196	34.258,66	2,41	13.575	29.855,33	2,20
LIPVISSEN	2.585	1.366,77	0,53	1.720	701,96	0,41
MUL	64.600	366.984,49	5,68	92.152	256.722,09	2,79
PALING	9	76,33	8,48	9	71,72	7,97
PIETERMAN	26.242	75.998,21	2,90	19.183	48.014,71	2,50
POLLAK	21.397	78.479,78	3,67	17.266	70.561,36	4,09
RODE POON	469.182	781.619,75	1,67	317.167	452.660,81	1,43
ROGGEN	4.150	5.138,19	1,24	1.423	1.858,75	1,31
ROODBAARZEN				25	26,94	1,08
SCHAR	163.866	139.089,07	0,85	194.843	136.826,74	0,70
SCHARRETONG	244.091	422.812,57	1,73	330.346	525.423,25	1,59
SCHELVIS	81.414	147.612,83	1,81	81.632	141.830,46	1,74
SCHOL	3.602.791	8.463.817,91	2,35	3.141.042	7.401.321,09	2,36
STEENBOLK	235.222	125.177,09	0,53	191.935	95.060,46	0,50
STEKELROG	294.982	594.892,90	2,02	350.170	633.281,97	1,81
TARBOT	267.236	2.929.995,36	10,96	227.645	2.561.392,12	11,25
TONG	1.576.249	19.172.020,02	12,16	1.670.702	20.886.318,38	12,50
TONGSCHAR	406.857	1.916.243,32	4,71	404.226	1.489.206,04	3,68
TORSK	45	7,52	0,17	15	3,25	0,22
WIJTING	169.260	191.093,14	1,13	129.950	163.974,17	1,26
ZANDROG	106.497	207.069,76	1,94	106.641	188.611,75	1,77
ZANDTONG	46.123	364.111,58	7,89	26.516	194.845,56	7,35
ZEEBAARS	10.290	109.458,74	10,64	10.959	111.994,02	10,22
ZEEDUIVEL	289.465	3.172.226,78	10,96	291.180	2.888.953,25	9,92
ZEEWOLF	12.325	37.556,90	3,05	20.974	65.706,68	3,13
ZONNEVIS	33.979	177.155,99	5,21	18.385	142.857,51	7,77
ZWARTE ZEEBRASEM	11.496	9.072,29	0,79	4.603	3.958,94	0,86
GEVLEKTE ROG	199	581,71	2,92	525	1.822,85	3,47
GOUDBRASEM				14	25,06	1,79
ZEEBARBEEL	3	6,12	2,04	4	26,00	6,50
ZEILROG	105	157,50	1,50			
ANSJOVIS	400	2.000,00	5,00			
TOTAAL DEMERSAAL	10.077.789	43.608.469,80	4,33	9.637.238	42.467.246,83	4,41
Pelagisch						
GEEP	10	109,60	10,96	2	2,32	1,16
HARING	10.948	4.119,38	0,38	2.250	1.435,14	0,64
MAKREEL	28.939	51.681,09	1,79	7.207	16.474,52	2,29
SARDINE	1.092	3.243,65	2,97	2	0,42	0,21
HORSMAKRELEN	25.014	12.337,85	0,49	3.013	2.503,85	0,83
TOTAAL PELAGISCH	66.003	71.491,57	1,08	12.474	20.416,25	1,64
Schaaldieren						
ANDERE SCHAALD.	9.453	8.874,48	0,94	8.743	11.209,43	1,28
GARNAAL	605.778	2.486.580,37	4,10	471.972	1.557.198,44	3,30
KRABBPOTEN	29.073	140.852,39	4,84	30.231	132.102,22	4,37
LANGOUST.(GEH.)	73.546	555.304,76	7,55	42.452	308.257,39	7,26
LANGOUST.(ST.)	17.153	128.354,24	7,48	36.972	265.048,06	7,17
NOORDZEEKRAB	36.877	26.202,19	0,71	23.525	20.953,72	0,89
ZEEKREEFT	1.790	20.966,62	11,71	1.974	18.679,37	9,46
SPINKRAB	32	71,08	2,22	89	111,11	1,25
TOTAAL SCHAALDIEREN	773.702	3.367.206,13	4,35	615.958	2.313.559,74	3,76
Weekdieren						
OCTOPUSSEN	94.638	127.838,52	1,35	141.631	196.516,50	1,39
PIJLINKTVISSEN	121.701	817.260,66	6,72	112.221	774.159,62	6,90
ST.JAKOBS-SCH.	337.540	867.571,97	2,57	318.334	443.364,95	1,39
WULK	27.937	47.338,12	1,69	66.922	101.160,72	1,51
ZEEKAT	611.384	2.770.694,43	4,53	546.083	1.749.206,58	3,20
TOTAAL WEEKDIEREN	1.193.200	4.630.703,70	3,88	1.185.191	3.264.408,37	2,75
Eindtotaal	12.110.694	51.677.871,20	4,27	11.450.861	48.065.631,19	4,20

Wegen op zee

Netcontrole

Sorteren op zee

MARELEC Food Technologies
Redanweg 15 - 8620 Nieuwpoort - Belgium -
T +32 58 222 111 - sales@marelec.com

www.marelec.com

Met dank aan onze adverteerders

p. 2	Stedelijke Vismijn Nieuwpoort
p. 2	BMT
p. 2	Padmos
p. 4	Kramer machines
p. 4	Leeward
p. 6	VVC Equipment
p. 6	Crevits Rederij
p. 8	Gardec
p. 8	Bema
p. 8	Van Eygen brandstoffen
p. 10	Radio Holland
p. 14	Mobil
p. 18	Besox
p. 18	Vanquathem-Lombaerts-Eggermont
p. 28	Vlaamse Visveiling Zeebrugge & Oostende
p. 28	Ketels werkhuisen
p. 28	Lemahieu verpakking
p. 40	Marelec

achterblad 3 Zeevisserijfondsen-Previs

achterblad 4 Vebatrans

Zeevisserijfonds

Vijverstraat 47 bus 3 - 8400 Oostende

Tel: 059 509 555
Fax: 059 509 525
info@zeevisserijfond.be

PREVIS
Preventie van arbeidsongevallen aan boord van Vissersschepen

Voor een veilige visserij
met oog voor
de reële noden van de vissers

Contactpersonen:

Luk Louwagie +32 477 68 25 00
previs@zeevisserijfond.be

Openingsuren: Van maandag t/m donderdag van 8.30u tot 12.15u - 13u tot 17u en vrijdag van 08.30u tot 12.30u

TRANSPORT & LOGISTIC SOLUTIONS

Ons logo doet al wel
vermoeden dat wij
bevlogen **LOGISTIEKE**
dienstverleners zijn.
Je treft onze
ZEEARENDEN aan
langs de kusten en
bij open verbindingen
met de **ZEE**.

KIJK VOOR MEER INFO OP **WWW.VEBATRANS.NL**